20 పేజీలు అణా

చందా రు. 4.

R. No. M. 3152.

ఈ వారంలో-

రైతు గీతాలు
[illegible]
సంస్థానాల విషయాలు
రైతులోకం
వాఙ్మయ కాకలమత్తు

జమీన్ రైతు

సంపుటం 9 | శుక్రవారము - నెల్లూరు - 30-12-38. | సంచిక 51

★ ప్రపంచ రాజకీయాలు ★

ఇంగ్లాండు

యుద్ధ సన్నాహం:

యుద్ధం సంభవించి శత్రువుల విమానాలు దాడి జరిగితే ఇంగ్లాండు ప్రజలను రక్షించుటకు గాను రహస్య స్థలాలు ఏర్పాటుచేయుటకు ప్రభుత్వంవారు రెండుకోట్ల పదిలక్షల వ్యయంచేసేదరని తెలియుచున్నది. ఈ సంవత్సరములో విమాన నిర్మాణ కార్యక్రమం రెండింతలు మరింత అధికంగా జరిగింది. 1939 లో యింకను అధికముగ జరుగునని తెలియుచున్నది.

***

ప్రాన్సు - ఇటలీ:

[illegible] 1935 లో [illegible] గురించి ప్రాన్సుకు ఇటలీకి ఒక ఒడంబడిక జరిగియుండెను. ప్రస్తుత పరిస్థితులవలన ఆ ఒడంబడిక ఇక మీదట పాటించబడదని ఇటలీవారు ప్రెంచి వారికి తెలియజేసినారు. [illegible] ఏమి ప్రాతిపదికపై యింకా యిటువంటి ఒడంబడిక జరుగగలదో [illegible] ఇటలీ [illegible] యుద్ధానికి సంసిద్ధమగుచున్నదని తెలియుచున్నాయి. [illegible] సంస్థకు ప్రధాన కేంద్రము. [illegible] ప్రాన్సు పోషించుచున్న [illegible] సరిహద్దుల వరకు [illegible] నిర్మింపబడి వున్నాయి. సరిహద్దులకు 185 మైళ్ళ దూరంలో 90 వేలమంది ఇటలీ సైనికులు, 180 వేల తెల్లజాతుల సైనికులు వున్నారట. ప్రాన్సు యుద్ధనావల [illegible] ఏర్పాటు చేయబడింది.

***

విద్రోహుల విజయం

స్పెయిను యుద్ధంలో విద్రోహులకు విజయము కలుగుచున్నది. కాటలోనియా రంగంలో 2 రోజులలో 15 మైళ్లు ముందుకు జొచ్చిరి. [illegible] ప్రభుత్వ సైన్యాలు [illegible] [illegible] విద్రోహులు [illegible]

***

రష్యా - జపాను

ఉత్తరసముద్ర ప్రాంతములలో చేపలు పట్టు [illegible] హక్కులనుగురించి రష్యా, జపానువారలకు వివాదములు జనించినవి. రష్యా ప్రభుత్వంవారు కల్పించుచున్న క్లిష్టపరిస్థితులను జపాను దృఢ నిశ్చయంతో ఎదుర్కొనుటకు నిశ్చయించినట్లు జపాను విదేశాంగమంత్రి అరిటా గారు తెలిపిరి.

***

రంగుజాతివారిమీద తెల్లవారి అసూయత

ఆఫ్రికా దేశంలో (సౌత్) రాజ్యములో యూరోపు [illegible] యితర రంగు జాతులవారు పొందవలసిన, అట్టిదడం [illegible] ప్రభుత్వంవారు యూరోపియనులు ఆందోళన గావిస్తున్నారు. అక్కడ తెల్లజాతి వారందరికీ యింకా అభివృద్ధి పొందుటకు యింటింటికీ [illegible] సంఘాలు తీసుకొంటున్నారట. ఈ భారతీయులు కష్టాలు ఇండియాలో అధికారం భారతీయుల హస్తగతమైనగాని తొలగుట దుర్లభం.

***

ఛెంబర్లేను ఇటలీ ప్రయాణం:

జనవరి మొదటి వారంలో బ్రిటిషు ప్రధాని ఛెంబర్లేను ఇటలీకి వెళ్ళనున్నారు. అప్పుడు ఇటలీ తన కోర్కెలుమాటు ఏమని అడుగుతుంది. అవి (1) స్పెయిను విషయం, (2) ట్యూనీషు కాలనీ సమస్య, (3) జిబోటి - అబీసీ నియాలు [illegible] ప్రెంచి పోషుతీలాండును తన కివ్వవలెను. వీటిని ఛెంబర్లేను పరిష్కరించాల్సివుంటుంది. ఈ పరిస్థితులట్టుండగా జర్మనీ [illegible] ఉత్తరభాగంలో వుండే [illegible] [illegible]

***

చైనా

అమెరికా చైనాకు 50 లక్షల పౌనుల అప్పు యిచ్చింది. ఇంగ్లండుకూడా 5 లక్షల పౌనులను అప్పు యిచ్చింది. [illegible] ఇంగ్లండు అప్పుయిచ్చిందని జపాను ప్రభుత్వం [illegible] ఒక చైనాలో [illegible] [illegible] బ్రిటిషు [illegible] దేయాలంటున్నారు. [illegible] రాజ్యాంగములో [illegible] సంధిషరతులకు [illegible] చేయుచున్నది.

సంధిషరతులకు తిరస్కరించుట.

జపాను యిూ సంధి షరతులను నిండి (1) చీనాలో కమ్యూనిష్టు [illegible] వున్నంతకాలం జపాను [illegible] [illegible] ప్రత్యేక స్థలాలలో వుండవలె [illegible] జపానువారు [illegible] హక్కు ఉండదం. [illegible] జనరల్ చైకై షేక్ తిరస్కరించాడు. [illegible] యుద్ధం ఆరంభమయ్యేనాటికి యుండరాదు. [illegible] [illegible] జపాను [illegible]. యుద్ధారంభంనుండి యింతవరకు 8 లక్షల 50 వేలమంది బాధితులయ్యారు. మరణించినవారు 3 లక్షలు బాధితులైన వారు 6 లక్షల 52 వేలు.

***

80 మైళ్ల పోరంగం:

జపాను [illegible] 80 మైళ్ళ [illegible] నిర్మించడాన్ని గురించి [illegible] 100 [illegible] 15 [illegible]

మన దేశంలో

సంస్థానాల ప్రజలుగాంధీజీ ఆజ్ఞలకు లోబడి కాంగ్రెసు [illegible] [illegible] సంస్థానాలలో బాధ్యతాయుత పరిపాలనానికి పోరాడుటను ఆరంభించినారు.

***

జయ [illegible] ప్రభుత్వంవారికి [illegible] [illegible] చూపబడుచున్నదని [illegible] [illegible]

ఫేమస్ ఫిలింస్ వారి
ఒక చిన్న మనవి.

శ్రీ
వేంకటాచలపతి
మరల తరింపబోవు చున్నాడు
ఎప్పుడు? ఎచ్చట?
ఫేమస్ ఫిలింస్ వారి మహోన్నతమగు చలన చిత్రము

తిరుపతి వేంకటేశ్వర మహాత్మ్యము

[illegible]
ఏ సచ్చుభ దినమున పవిత్రమగు నీ యార్యావర్తము
నంగల జనులందరును
జాతిమత భేద వివక్షములులేక
ప్రార్థనాధికములను
హరిభజనములను
కాలముబుచ్చి చిత్రమున స్వామిని దర్శింప
సద్యోధితులు
తేది, ఇతరవివరములు నికముందు ప్రకటింపబడును.

[illegible] ప్రదర్శనము.

[illegible] జరుపుట!

[illegible] సంబంధము [illegible] [illegible] శ్రీరంగస్వామి [illegible]

[illegible] శ్రీ [illegible] రంగస్వామి [illegible]

[illegible] ప్రదర్శనములు [illegible] పూర్వపు [illegible] పొందగలము.

[illegible] రావుగారి [illegible] రామయ్యగారు మాట్లాడుచూ [illegible] సినిమాకు [illegible] పత్రికలో [illegible] గౌరవించినట్లు [illegible]

—ఇంద్రగంటి సుబ్రహ్మణ్యము

మద్రాసుకు
[illegible]గారి రాక ఆగినది.

[illegible] ఆగినది.

లవ్వర్ క్యూర్
[illegible]
లక్ష్మీ అండ్ కో
[illegible]

[illegible]

వీర్యవృద్ధి

[illegible]

30 దినములకు సీసా 1 కి రు 3-0-0 [illegible] 1-8-0 [illegible] రు 2-0-0 [illegible]

[illegible]

లక్ష్మీ ప్రభ మెడికల్ హాల్,
నెం. 15 [illegible] వీధి,
జి. టి. మద్రాసు.

రైతు గీతాలు

కర్షకా

భాషాప్రవీణ;
వేమల వెంకటలక్ష్మీనరసింహశాస్త్రి

ఏమిచేస్తే శేమి కర్షకా
నిన్ను దూరుచుండుదురెల్ల
కర్షకా!

ఓరోరి కర్షకా
ఎంత కోపము జరిగె
ఏలాగుపోతుంది
ఇట్టి కష్టమునీకు
ఏమిచేస్తే శేమి కర్షకా
నిన్ను దూరుచుండుదురెల్ల క॥ 1

పొద్దున్న లేస్తావు
పొద్దుపోయుంటావు
అరకకట్టుకపోయి
దున్నిదిపోతావు
ఏమిచేస్తే శేమి క॥
నిన్ను దూరుచుండుదురెల్ల క॥ 2

కోటి కైనానీవు
కన్నప్పి మాయతో
ఏస్థానమందోనీకు
రాజ్యభాగమున
ఏమిచేస్తే శేమి క॥
నిన్ను దూరుచుండుదురెల్ల క॥ 3

నీవులేనిది జగము
నిముషమైనదగ లేదు
భూతంబులన్ని నీ
దేహమున వర్ధిల్లు
ఏమిచేస్తే శేమి క॥
నిన్ను దూరుచుండుదురెల్ల క॥ 4

ఒకచోటంపుట్టేము
ఒకచోట పెరిగేము
ఒకతల్లిబిడ్డలల్లో
అల్లల ఆడేము
ఏమిచేస్తే శేమి క॥
నిన్ను దూరుచుండుదురెల్ల క॥ 5

ఇట్టునీయుక్కట్లు
గట్టిగా చెప్పకను
మనుగుటలో గుర్రాటు
పెందలు పెదతా శేమి
ఏమిచేస్తే శేమి క॥
నిన్ను దూరుచుండుదురెల్ల క॥ 6

నీతులు బిడ్డలు
నిన్నే నమ్ముకొంటె
పట్టిబేరులతోటి
పట్టెమి చెలుతావు
ఏమిచేస్తే శేమి క॥
నిన్ను దూరుచుండుదురెల్ల క॥ 7

పెక్కు తేపాలు
పెక్కు పగ మైపోతె
తింటిండి దొరవని
తెమ్ము లోకమంతా
ఏమిచేస్తే శేమి క॥
నిన్ను దూరుచుండుదురెల్ల క॥ 8

మంత్రులందరుగూడి
మంత్రించి శాగ్ని
కష్టాలు కైక్క
కార్య మేరిగిన
ఏమిచేస్తే శేమి క॥
నిన్ను దూరుచుండుదురెల్ల క॥ 9

ఊరికేవారంద్రు
ఓటుకోసమువచ్చి
ఏమిటో అంటేను
నవ్వుచమిలా అంటు
ఏమిచేస్తే శేమి క॥
నిన్ను దూరుచుండుదురెల్ల క॥ 10

కత్తిని కకైత్తు భారమునీది
తుర్చిలో పూరొచ్చిన భాగ్యమువారిది!
ప్రతిరోజు కష్టపడుతుంటు నీవయ్యో
ప్రతిరోజు నిను దూరుతుంటు వారిది!
ఏమిచేస్తే శేమి క॥
నిన్ను దూరుచుండుదురెల్ల క॥ 11

పన్నులని కరణాలు
హెచ్చుకడుతున్నారు!
ఆకొంకరను మధుచెస్తె
నినువారు శేరారు
ఏమిచేస్తే శేమి క॥
నిన్ను దూరుచుండుదురెల్ల క॥ 12

వీర జోనమ్మారు
చేతెరుగచు మూచు
ఎండిపరగైపోతె
వాతేమియునకుంద
ఏమిచేస్తే శేమి క॥
నిన్ను దూరుచుండుదురెల్ల క॥ 18

మాతిత్తు మాతియ్య
మాచేనుమా తియ్య
అని నిత్యమునిన్ను
బెదిరించుకొంటారు
ఏమిచేస్తే శేమి క॥
నిను దూరుచుండుదురెల్ల క॥ 14

"రైతా! నీకు తోడెవ్వరు?"

కె. యల్. శి. శర్మ.

పొలము దున్నక
పోవు నప్పుడు
పాడిపంటలు
చేయునప్పుడు
కాయమూ క
ష్టించునప్పుడు
గాయమూ భా
ధించునప్పుడు
ఎవ్వరయ్యా నీకుతోడూ! రైతా!
నీకునాకాతోడు యెవ్వరు!

ఒక్కడుగనీ
శేగునప్పుడు
సంజపొలముల
చేరునప్పుడు
పాలము చేలను
దోలునపుడు
కష్టపడి పని
చేయునప్పుడు
ఎవ్వరయ్యా నీకుతోడు! రైతా!
నీకునాకా తోడుయెవ్వరు!

ఎండవానా
లనక్కపూ
ఎండకెండుచు
వానదడియుచు
కొంచెబుద్ధుల
వారిక్లోబడి
నంచితముగ
కష్టించునీకును
ఎవ్వరయ్యా నీకుతోడూ! రైతా!
నీకునాకును తోడుయెవ్వరు!

వాగులూ వరి
పొలములనశా
కంపి, జానెడు
యెత్తు బెరుగు
కలుపులను చే
కత్తి తీయు
ఖండనుగ
ఖండించునప్పుడు,
ఎవ్వరయ్యా నీకుతోడు! రైతా!
నీకునాకును తోడుయెవ్వరు!

పైన చేలను
కాటునప్పుడు
పైన గత్తితో
కోయునప్పుడు
కేత గలుపుల
చెయుకునప్పుడు
సంజ పొంటరి
గొచ్చునప్పుడు
యెవ్వరయ్యా నీకుతోడూ! రైతా!
నీకునాకా తోడుయెవ్వరు!

తప్పమార్పిడి
జరుగునప్పుడు!
కల్లమూడ్చుచు
నుండునప్పుడు!
కొంటపకువులు
వచ్చునప్పుడు!
పూట కర్చే
మరలునప్పుడు!
యెవరయ్యా నీకుతోడూ! రైతా!
నీకునాకును తోడుయెవ్వరు!

కత్తిపైకి
పంచవొక్కటె
చేతికి చే
కరవొక్కటె
కాలికి కి
చెప్పులొక్కటె.
నోటికి పా
ట్యాకవొక్కటె
యెవ్వరయ్యా నీకుతోడూ! రైతా!
ఇంతకంటె తోడుయెవ్వరు!

సాయపడువా
రెవ్వరనినా
పైనచెర్కొను
వాడుగాని
దిక్కునీకా
నాడుగాని
యింతకంటె
తోడుకరు
యెవ్వరయ్యా నీకుతోడూ! రైతా!
యింతకంటెతోడుయెవ్వరు!

ఇలనవొక్కడె
గాంధి మహాత్ముడు
ఆలకవొంతక
నీకెకేరుచు
ధరను నిత్యము
సాయపడుటకు
జేతకంటెను
మందులైవరిరు
యెవ్వరయ్యా నీకుతోడూ! రైతా!
నీకునాకును తోడుయెవ్వరు!

నకల మందుల చూచి మోసపోకుడు.

40 సం॥లుగా ప్రఖ్యాతిజెందినది. కేవలము బాధనివారిణి.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము.

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయుపోటులను కాపును, పార్శ్వపు నొప్పులు పారద్రోలును, పోట్ల పోగొట్టును, బెణుకుల శమించును, వాపుల రూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును, దురదను తొ... మును.

అమృతాంజన్ లిమిటెడ్,

మద్రాసు, బొంబాయి, కలకత్తా.

రైతాంగ నాయకుడు అప్పారావు

—X—

కామ్రేడ్ శెట్టిపల్లి:

నిరాశామైన రైతాంగ హృదయభూమిలో అభివృద్ధి దాయకమయిన భావబీజాల ... [illegible]

[illegible]

తల్లాడిల్లుతుంది ... [illegible] ... మన రైతాంగ నాయకుడెవ్వడు!

మనపల్లె రైతాంగ ... [illegible]

[illegible]

ఆ రైతాంగ నాయకుడు అప్పారావు ... [illegible]

పోయిన్ని మరణించిన ఆంధ్ర రైతాంగమా శాంతి! అని రైతాంగ గతుకుల ... [illegible] ... ఆహ్వానించాడు.

అతని జయాజ్ఞను శిరసావహించి మన రైతాంగ బాలకుడు అప్పారావు లక్షలాదిమందితో [illegible] ఆంధ్ర రైతాంగము యొక్క [illegible] సాధిస్తాడు.

అతడే అతిడైన ఆ రైతాంగ నాయకుడే అప్పారావు. కేడాతనిని అప్పారావు అనికాదు రైతాంగ నాయకుడని పిలుతాము. అతనిని గౌరవించి అభినందించుకొందాము. అ ... [illegible] ... వీర రైతుకూలీలతో కలసి [illegible] రైతుపాటలు కేర్పుతూ విరటిమ్ముతున్న అతనికి రైతాంగశక్తుల కిరుత్తిన అభినందనాలు.

లేవోయి కార్మికా!

«గర్జనం»

లేవోయి కార్మికా! లేవోయి కర్షకా!
లేచి నీ శోకంబు మానుకోవోయి!
లేచి నీ పాద్యాలా [illegible]!
పగరేకములనూ పరికించిమూడు
దేశసౌభాగ్యమ్ము నొందింపలేరు
నీ [illegible] పరికించుకొమ్మ
అజ్ఞానమును బాసి విజ్ఞానవరుడు
దేశదారిద్రమ్ము తెలిసికోవోయి!
భూదేవ్యులా తేజమ్ము జప్తి [illegible]
ఆంధ్రప్రాక్ స్వర్గమును మలచిపోతలదు.
లేవోయి కార్మికా!

***

సోదరుల యిక్కట్లు బాపుకోవలదు
అజ్ఞానమంతయూ అణచివేయాలి
విజ్ఞానమిక్కుటంగ వ్యాప్తి చేయాలి,
దేశమున్న సర్వమ్ము సద్ధరించాలి:
[illegible]
సంస్థానమలయా పీడించుచున్న
[illegible]
భూర్వజన్మపు పాపమేనిపండిందో
[illegible]
[illegible]
లేవోయి కార్మికా!

***

[illegible] శాంతసురేటుక
నీ జెరమన్న సాధారణమన్న
రైతుదే మెన్నడూ ... [illegible]
లోకసాధ్వానికి రైతేపునాది.
[illegible]
[illegible] నీవు
[illegible]
దేశ పీడనం జేసి తిరయించినీవు
తిరియింపచేయాలి లోకమంతటను
గొప్పవారలమని [illegible]
నీకన్న వారెవా! గొప్పవారెవరిలను
లేవోయి కార్మికా!

***

నాగేలితో దున్ని పంటపండించి
లోకానికంతయూ భుక్తినేకాత్తు
నీవునీపశువులు చల్లగావుండి
లోకమంతాసుఖము పొందవలెనందు
నీదయాదాక్షిణ్య మెరుంకేలేదు.
నీకన్న యోగ్యమిం [illegible]
చక్కగా [illegible] భుజియించు నీవు
పరులపై [illegible]
బండలాతినిపేడి పోదరా! నీవు
[illegible]
లేవోయి కార్మికా!

***

ధరణిమాతయొక్క [illegible]
[illegible] సోదరా! నీవు
స్వాతంత్ర్య [illegible]
స్వాతంత్ర్య [illegible]
స్వాతంత్ర్య [illegible]
[illegible]
[illegible]
స్వాతంత్ర్య [illegible] పుచున్న!
స్వరాజ్య [illegible]
స్వరాజ్య [illegible] పుచున్న
లేవోయి కార్మికా!

***

నీ శ్రమాధారమే యిందులోకమ్ము
[illegible] ధారమ్ము [illegible]
పరిజనంబుల నీవు పోషించవలెను
రైతురాజును జేసి గద్దియించినావు
నాగరికత [illegible]
[illegible]
[illegible]
రైతురాజ్యపదము స్థిరముగా నిల్పుము
లేవోయి కార్మికా! లేవోయి కర్షకా!
లేచి నీ శోకంబు మానుకోవోయి!

ఆయుర్వేదాశ్రమం, పోస్టుబాక్సు 287 మద్రాసు.

* వ్యాఖ్యలు లేని వార్తలు *

లంకాషైరులో జపాను గుడ్డలు:

ఇంగ్లండులో లంకాషైరు గుడ్డల మిల్లులలో పనిచేసే సిబ్బందికి ఎంతో కాలము ఉద్యోగము లేదు. జపాను వర్తకులు పోటీ చేయుచున్నారు. జపాను గుడ్డలు ఎంత వ్యాపకమయినాయో తెలియగలదు. గత 21 నెలలలో 716000 డజనుల జపాను వస్త్రములు, కాలర్లు బ్రిటనుకు దిగుమతి అయినాయి.

***

బలిద్వీపంలో వివాహ పద్ధతి:

బలిద్వీపంలో పెండ్లికొడుకు, పెండ్లికూతురు తండ్రికి రు 45 లు యివ్వవలెను. డబ్బు యివ్వకపోతే పెండ్లికూతురు యింట్లో రు 45 ల విలువగల కూలిపని చేసి చెల్లుపెట్టవలెను.

***

ఉపవాసంచే తండ్రిని వంచుట.

చైనాలో ఒక ధనికుని కొడుకు ప్రభుత్వానికి యుద్ధోద్యోగులకుగాను కొంత ధనసహాయం చేయమంటే తండ్రి నిరాకరించాడు. అంతట యీ కొడుకు తన నూతన భార్యతోకూడా ఒక గదిలో తలుపు వేసుకొని ఉపవాసం చేయ మొదలు పెట్టారు. కొన్నిరోజుల తర్వాత తండ్రి లొంగిపోయి కొడుకుతో రాజీపడి 50 వేల రూకలు ప్రభుత్వానికి యిచ్చాడు. దంపతులు తరువాత నిరసనదీక్ష విసర్జించారు.

***

బిడ్డలను నిర్ణయించే యింజక్షనులు.

కొడుకుగాని, కొమార్తెగాని, పుట్టునట్లు చేయుటకు యింజక్షనులు కనిపెట్ట బడ్డాయి. 200 మందికి యీ యింజక్షనులు యిస్తే 20 మంది విషయంలో మాత్రమే తప్పిపోయింది. స్త్రీలు తమకే బిడ్డ కావాలో చెప్పితే దానికి తగిన యింజక్షనులు యివ్వబడుతాయి.

***

సంస్థానాల్లో మార్పు జరగాలి:

కేంద్ర శాసనసభలో సేవానిష్ఠ పార్టీ నాయకులైన ఎం. ఎస్. అనీ గారు యిట్లనుడివిరి:

స్వదేశ సంస్థానాల మధ్యయుగపు భూస్వామ్యతత్వము యీనాటికి పుట్టినిల్లులో ఆధునిక నాగరిక పరిస్థితులకు కేవలం విరుద్ధంగా వున్నాయి. భారత సంస్థానాలలో చాలావరకు ప్రజలను హీనంగా చూస్తూ, వారిమీద యుండదగిన తమ బాధ్యతలను గుర్తించడంలేదు. సంస్థానాధీశుల అధికారానికి నిజమయిన కారణము సంస్థాన ప్రజలే అని గుర్తించి వారికి పరిపాలనాధికారం ఒప్పగించవలసిన కాలం ఆసన్నమయినది.

***

వైస్రాయి పరిశీలన ఎటువంటిది?

ఫెడరేషను గురించి వైస్రాయిగారు గావించిన ఉపన్యాసం గురించి డా॥ పట్టాభిగారి అభిప్రాయం.

విదేశీ వైస్రాయి మందు విరగగొట్టినారు. ఇది కేవలం పంటల అభివృద్ధికి తోడుపడుతుందో లేక అతివృష్టిగా పీడిస్తుందో లేకపోతే గాలిలాగ ఎగిరిపోతుందో చూడాలి. కాంగ్రెసు ఒక విజ్ఞాపనగా నెమ్మదిగా తలుపుతట్టినట్లు దీన్ని భావిస్తాను.

***

రాజకీయ స్వాతంత్ర్యం పొందడానికి ఏమిచేయాలి?

రామానీడు వరోదర విద్యాలయం, సైదాపుర ముదలియార్ల వార్షికోత్సవ సందర్భంలో ఆచార్య రంగాగారు తెలిపిన విషయం:

ఆర్థిక రాజకీయ స్వాతంత్ర్యం పొందాలంటే విశేషంగాని ప్రజాబాహుళ్యంతోని విరమణ, అజ్ఞానాన్ని నిర్మూలిస్తేనే గాని గమ్యంచేరజాలదు.

***

చేనేత పారిశ్రామికులు:

అఖిలభారత చేనేత పారిశ్రామికుల సభాధ్యక్షోపన్యాసమందు ఎన్. ఎస్. జోషి యం. ఎల్. ఏ. గారు యిట్లు తెలిపిరి.

ఇండియాలో పరిశ్రముల పనివారి పరిస్థితులు చాల వెనుకబడివున్నవి. కూలి చాలా తక్కువ; పనియెక్కువ. జబ్బు వచ్చినా, పనిపోయినా, వృద్ధాప్యము వచ్చినా తగిన సౌకర్యాలు లేవు. చాలామంది ఒక్కగది యిండ్లలోనే యుంటున్నారు. పనివారికి ఋణము అధికముగనున్నది. చేనేత పరిశ్రమ దేశమంతటా అంతర్జాతీయ ప్రాముఖ్యత గలది. ఈ పరిశ్రమయందున్న వారందరి వాక్కులు రక్షించవలెనన్న, చేనేత పరిశ్రమలందున్నవారు, వారివారిని గూడ సంఘములలో చేర్చుకొనవలెను. పరిశ్రమ కార్మికోద్యమమునందు యంత్ర పరిశ్రమలందున్న వారినే తప్ప యితరులను చేర్చుకొనకుండుట విచారకరము.

***

కార్మిక సంఘాలలో కార్మికేతరులజోక్యం:

అఖిలభారత రిజర్వుబ్యాంకి ఉద్యోగుల త్రై మహాసభ ప్రారంభోపన్యాసం గావిస్తూ మద్రాసు కార్మిక శాఖామంత్రి గౌ. గిరిగారు యిట్లు నుడివిరి.

కార్మిక సంఘాలలో కార్మికేతరుల జోక్యం కల్పించుకోవడం కొందరు యజమానులకు యిష్టం లేకపోవచ్చును. కాని కార్మిక సంఘములున్న ప్రస్తుత స్థితిలో కార్మికులు సంఘ కార్యక్రమాల్లో ముందంజవేసి తమ కష్టనిష్ఠూరములను వెల్లడిచేసుకోవడానికి జంకుతున్నారు. కార్మికేతరుడైన శ్రేయోభిలాషి నిర్భయంగా నిష్పాక్షిక బుద్ధితో కార్మికుల కష్టనిష్ఠూరాలను యజమాని వర్గానికి తెలియపరచగలుగును. కార్మిక సంఘాల ఆఫీసర్ల నియామక విషయాల్లో యజమానులు కల్పించుకోవడం అధిక ప్రసంగమనక తప్పదు.

***

బొంబాయి బాలురకు వ్యవసాయ విద్య:

సుమారు రెండువేలమంది విద్యార్థులకు యిండ్లు కట్టించియిచ్చి అన్నటుపై నివసించి 8 సం॥ పాటు వ్యవసాయమందు శిక్షణ పొందుటకు గాను రావోపుదున్నటలో రు 4 లక్షలు బొంబాయి ప్రభుత్వంవారు ఖర్చుపెట్టదలంచెదరు.

***

ఇండూరులో నిషేధపు టుత్తరువు రద్దు.

ఇండూరు సంస్థానంలో బహిరంగ సభలు నిషేధిస్తూ ఉత్తరువుగాని శ్రీ మిశ్రీలాల్ నిరసిస్తూ వరలో కూలిలాల్ నిరసనవ్రతం ఆరంభించాడు. ఈ విషయం గురించి ఆలోచిస్తామని ప్రభుత్వంవారు హామీయివ్వగా నిరసనవ్రతం వదిలేశాడు. ఇప్పుడు నిషేధపు టుత్తరువు రద్దుచేశామని ప్రభుత్వంవారు ప్రకటించారు. సంస్థానీయులు మాత్రం సభలకు ముందుగా పర్మిషను పొందాలి.

***

భూస్వాములకు బెంగాల్ మంత్రి హితవు:

ఆరోగ్య వ్యవసాయ ప్రదర్శనమును ప్రారంభిస్తూ బెంగాలు పారిశ్రామిక శాఖామంత్రి భూస్వాములకు గరపిన హితవు.

భూస్వాములు రైతులకు సౌకర్యాలు కల్పించి, వారి క్షేమమునకై శ్రద్ధవహింపనిచో తమ శిస్తులు చెల్లునని తలంచుట పొరపాటు. ఇష్టము వచ్చినట్లుల చేయు ఏజంట్లు రైతులకు మాత్రమే గాక భూస్వాములకు కూడ శత్రువులు. భూస్వాములు స్వయంగా తమ ఎస్టేట్లను చూచుకొనవలెను, రైతుల క్షేమమును కనుగొనవలెను.

***

జర్మను తల్లులకు హిట్లరు బహుమతులు.

క్రిస్టమస్ పండుగలో జర్మన్ తల్లులకు హిట్లర్ యిచ్చిన బహుమానాలు:

నలుగురుగాని, ఐదుగురుగాని, బిడ్డలున్న తల్లులకు ఇత్తడి క్రాస్ను, ఆరుగురుగాని, ఏడుగురుగాని, బిడ్డలున్న వారికి వెండి క్రాస్ను, ఎనిమిదిగాని, అంతకంటే హెచ్చుగాగాని, బిడ్డలున్న వారికి బంగారపు క్రాస్ను, యిచ్చారు. ఈ క్రాసులు చేయించి యివ్వడానికి ఆమొత్తం అరమైనట్టు యీ లోహం కావలసి వస్తుందని అంచనావేశారు. 12-5-39 తేదీన తల్లుల పండుగను జరుపుతారట. ఆనాడు మూడులక్షల మంది తల్లులు బహుమానాలు స్వీకరిస్తారట.

***

మద్యనిషేధంవలన అసమాన ప్రతిష్ట.

మద్యపాన నిషేధం గురించి హరిజన పత్రికలో గాంధిజీ వ్రాసిన వ్యాసంలోని రెండు వాక్యాలు:

మద్యపాన నిషేధము కొనసాగించినచో కాంగ్రెసుకు మరే సంస్కరణము వలనను లభించని ప్రతిష్ట లభించును. ఈ కారణము వలననే వర్కింగుకమిటీవారు మూడేండ్లలో మద్యనిషేధము సంపూర్ణంగా అమలు చేయవలెనని తీర్మానించిరి. ద్రవ్య లోపము వలన గాని, ఆదాయము తగ్గునని గాని తలంచి ఆలస్యము చేయకూడదు.

***

రూజ్వెల్టు క్రిస్మస్ సందేశం:

అమెరికా అధ్యక్షుడు తన ప్రజలకు క్రింది క్రిస్మస్ సందేశం గావించెను.

అన్ని కాలములలో కష్టములు [illegible] మార్పులను, ఒకరివాద పోకడ తండోపతండములు, యుద్ధం [illegible] ఏమిటో [illegible] వస్తుందని ఇప్పటికి ప్రపంచ [illegible] దానికి [illegible] వున్నగంతా [illegible] [illegible] ఇతర [illegible] గాని, [illegible] లేదు.

తరువాత 14 పేజీలో చూడుడు.

సర్వసుధ

నపుంసకత్వమును బలహీనతను నశింపజేయును. సందపుష్టిని ధాతువృద్ధిని కలిగించి శరీరమునకు మిక్కిలి బలమును చేకూర్చును.

నెలకు 60 మాత్రలు రు10-0-0 లు.

స్త్రీసుధ

స్త్రీల సమస్త వ్యాధులకు

20 సంవత్సరములనుండి మా అనుభవములో నున్నది.

సైల సరిగ రాకుండుట, బహిష్టులు, తెలుపు బట్ట.

సైల అధికముగ అగుట మొదలగువానికి

1 నెలకు 1 తులం రు 3-0-0 లు.

N.B. ఇంకను 250 రకముల ఔషధములను, మరికొన్ని అనుభూత మందులను, మాచే రచింపబడిన ప్రసిద్ధములగు ఆయుర్వేద గ్రంథములను మావద్ద దొరకును.

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి

బెజవాడ.

మా అనుభవమందులకును గ్రంథములకును ప్రసిద్ధమగు ప్రతిషాపులోను అడుగవలయును.

కామాక్షి మెడికేటెడ్ పండ్లపొడి. (కంపెనీ)

ఈ పండ్లపొడి సమస్త దంతవ్యాధులను నిర్మూలించి దంతముల కాపాడును సదా దీనినే వాడుడు. వెలస్వల్పం - ఫలమధికం.

అన్ని షాపులలోను దొరకును. వెల 0-0-6 మాత్రమే.

కామాక్షి మెడికేటెడ్ పండ్లపొడి (కంపెనీ)

నై. రామలింగయ్య ప్రొప్రయిటర్, నెల్లూరు.

2 రత్నములు

మహాత్మునిచే కనిపెట్టబడిన పునర్జన్మము కలిగించు, రెండురత్నములు

పుంసత్వ ఖర్జూరపు కాయలు-అమృతతైలా

నపుంసకత్వమును పోగొట్టి ధాతుపుష్టి వీర్యవృద్ధి శీఘ్రస్ఖలనములవల్ల స్త్రీ పురుషులకు ఆనందము యిచ్చును. నరములకు పటుత్వము [illegible] గించును. [illegible] 20 [illegible] [illegible] 11 [illegible] 32 [illegible] [illegible] అమృతతైలా 1 సీసా [illegible] [illegible] [illegible] పుష్టి, [illegible] [illegible]

రాజవైద్య

H. M. కమాలుద్దీన్,

[illegible] (గుంటూరు జిల్లా)

ప్రశ్నలు: జవాబులు.

నేను అభిమానించే ప్రభాత్ సినిమా తారల్లో ఒకర్తె. ఆమెను గురించి కొన్ని వివరాలు వ్రాయగలరా?

***

సినిమా తారలకి ప్రధాన పాత్రధారి గా 'గ్రామ్ ఫోన్ సింగర్' లో 'శాంటా ఓక్స్' లో యాక్టు చేసింది. ఆ రెండు ఫిల్ములూ పాసైపోయినవి కావు. గౌరవంగల సంసార స్త్రీ. ఇద్దరు పిల్లలున్నారు. భర్తకూడా పత్రికా. మిగతా వివరాలు కావలిస్తే ఆమెనే అడగండి.

***

నాకు దేవికారాణిని చూడాలని చాల ఆత్రుతగా వుంది. నాకు ఇంటర్ వ్యూ యిస్తారా?

***

జవాబు: కావలిస్తే నీవు సదా తెరమీద చూడవచ్చు. కాని నీవు ఆమెను కలుసుకో వాలని వుంటే నాకు భయం వేస్తుంది. ఎందుకంటే అలాంటి యిన్వైటేషన్లు లక్ష్యపెట్టదు.

అయితే మీరు బొంబాయి టాకీసు స్టూడియోకు వస్తే ఆమెను ఎప్పుడూ చూడవచ్చును.

***

మిస్ శాంతాఆప్టే ప్రభాతవార్ల "సైరస్" లో నటించలేదా?

జవాబు: లేదు. ఆమె స్థానాన్ని మిస్ట్రిస్ శాంతాబాయి హుబ్లీకార్ ఆక్రమించింది. బహుశా ప్రభాత్ ప్రజలు కొత్త నాయకురాల్ని పెట్టాలనుకున్నారేమో! శాంతాబాయి సంగీతంలో రాణని అనుకుంటున్నారు.

***

ఈ క్రింది నటీమణుల్ని ఏయే ఫిల్ముల్లో చూడవచ్చునో వ్రాస్తారా? శాంతా, దేవికారాణీ, ప్రభా, శాంతాఆప్టే, వాసంతి, లీలాదేశాయి, ఉమా. వీటికి జవాబు కష్టమైంది. కాని, నాకు తోచింది వ్రాస్తాను:

శాంత (విద్యాపతి) వాసంతి (ధర్మాత్మ) దేవికారాణి (నిర్మల) ఉమా (చండీదాస్) ప్రభా (అచ్యుతకన్య్) శాంతాఆప్టే (దునియానమానే-అన్ ఎక్స్‌పెక్టెడ్) లీలాదేశాయి (ప్రెసిడెంట్.)

***

మీరు పంపిన 'ఫిల్మ్ఇండియా' సంచికలో సాకీదు వుంది. ఎందుకు పంపించారు? అంటే దురదృష్టమా-లని.

... ...

మార్కు లైలా చెప్పినట్లు సాకీదు అదృష్టానికి దురదృష్టానికి ఏమీ పురస్కరించదు.

[illegible]

***

'ఛత్రభంగం' 'ప్రేమకానుక'! ఏ గుంపు (రంజీతా)

... ...

'ధర్మీ యాత'

***

విద్యాపతి- మంజిల్- ముక్తి- ఫిల్ములు ఎక్కువ డబ్బు తేలేదు ఎందుచేత?

... ...

ఆ ఫిల్ములు గొప్పవి బాగా చదువుకున్న వాళ్లకు నచ్చేవి. అందుచేత ప్రజాదరణ అట్టే పొందలేదు.

***

నేను మైసూరు విశ్వవిద్యాలయంలో మంచి పట్టభద్రుణ్ణి.

వర్చస్సు లేదు, నన్ను పత్రికావారే సినిమా లైనులో పడాలని వుంది.

ఫేమస్ ఫిలిమ్సువారి 'బాలాజీ'లోని ఒకదృశ్యము

కృష్ణదేవరాయులు కోర్టు విచారణలో హాత్తీరాం బాలాజీ (మద్దూరి బుచ్చన్న శాస్త్రి) నిజమైన భక్తుడుగ నిరూపణగుట—

***

పడాలనివుంటే పడు, దెబ్బలుతిను- హాస్పటల్‌కు పో, ఎవరు పట్టుకున్నారు?

***

నేను పెండ్లిచేసుకోవాలని తలుస్తున్నాను మీకు పెండ్లియయిందా? మీ సలహా ఏమిటి?

***

పెండ్లిగురించి తలపడంలో ఏమీ తప్పులేదు. కాని, పెండ్లి చేసుకోవడంకంటె లేకుండా వుంటేనే సుఖం. సంతోషం.

నేను పెండ్లిచేసుకొని 20 సంవత్సరాలయింది.

***

అయితే నేను హృదయ పూర్వకంగా యిచ్చే సలహా నేను చేసినతప్పును మీరు చేయకుండా ఈ నాయొక్క సలహాను తీసుకొండాలి.

***

నేను 'మాస్ ఫొటోగ్రఫీ' పెట్టబోతున్నాను. ఫిల్ము నటీమణుల మాగజైను కొంటానికి వారి తెస్తారా?

... ...

అది మీ ఇష్టాన్ని బట్టివుంటుంది

***

డి. బిల్లిమోరియా (ఇంపీరియల్ ఫిల్మ్ ప్రఖ్యాతుడు) ఏంచేస్తున్నాడు? ఇక్కడు?

యింపీరియల్ ఫిల్ము దివాలాతీసిన తరువాత డి. బిల్లిమోరియాగారు స్వంతంగా సులోచనతో ఒకఫిల్ము తీస్తున్నాడు. వీరిది త్వరలో తెరకు ఎక్కబోతోంది. ఇది "ప్రేమ-కి- జ్యోతి"

***

సబితాదేవిని నాపెండ్లికి వచ్చి 3 గంటలు డాన్సు నృత్యం పాటలు పాడమని రమ్మంటాను. ఒప్పుకుంటుందా?

... ...

రాదు, నమ్మాటికిరాదు. ఆమె ఫిల్ములో నటించేదేకాని వృత్తిలో డాన్సరుకాదు.

అయితే మరిచాను. పెండ్లిలో డాన్సు ఎందుకు పెండ్లితరువాత కావలసినంత డాన్సు వుంటుందిగా!

***

రంగు చిత్రంలో రాణి పద్మాదేవి చదువుకున్నపిల్లేనా? ఆమె అర్హత ఏమిటి?

... ...

గుణగణాల్తో, యోగ్యతా పత్రాల్తో పని లేదు అవి వ్యాపారస్తులకు-

ఆమె తెలివిగలపిల్ల. అరుభాషలు మాట్లాడగలదు. అవి: ఇంగ్లీషు, ఉర్దూ, హిందీ, గుజరాతి, మరాటీ, బెంగాలు అలాంటప్పుడు చదువుకున్నదై వుండాలికదూ!

పూర్తివివరాలు కావలిస్తే ఆమెకు వ్రాయండి

***

ఫిల్మునటిల్ని కలుసుకోవడానికి మంచి వుపాయ మేమిటి?

***

అదంతా నీవనుకోవడంలో వుంది- ఆయా పిల్లల మైపుణ్యం వుంది.

నీ పుట్టేట్టు మంచిగా వుండి- సినిమానటి మంచిదిగావుంటే ఒకజాబ్బు వ్రాయి ఆమెవుండే స్టూడియోకు తరువాతపోయి కలుసుకో.

అయితే కొందరు నటీమణులున్నారు. ఎవ్వరూ యరుగా బుస్సలుకొడదం మొదలగు చేష్టలు చేసేవాళ్లు. జాగ్రత్త!

... ...

ఈలాంటి రకాలవాళ్ల దగ్గర తిక్కంటే-

***

నేను చాల అందగాణ్ణి. నాకుఫిల్ము లైనులో చేరాలని అభిలాషవుంది.

***

ఫిల్ములైనులో చేరేముందు ఒకటి జ్ఞాపకముంచుకో- అసలు అందగాడ్వు వుండడం అరుదు- నిజంగా అందగాడివైతే "అందాలపోటీ" లో చేరమని ఫిల్ములైనును వదలమని సలహాయిస్తాను-తరువాత నీయిష్టం-

(ఫిల్మ్ఇండియానుండి)

ఉదయగిరి వార్తలు.

కడపవా స్తవ్యులున్ను మహమ్మదీయ కుటుంబమునకు చెందిన ఆయుర్వేదడాక్టరు షేక్ వలీ అహమ్మద్ సాహేబ్ గారు 10-5-38 తేదిన కంప సముద్రంతో యీలాటి ద్రవ్యమును ఆశించకయే బీదసాదలకు ఉచిత వైద్యసహాయం చేయుచూ యీలాటి వైద్యసహాయంలేని యీ గ్రామముల ప్రజలకు డాక్టరుగారు యొక్క త్యాగమునకు యీపల్లెవాసులెల్లరు మిక్కిలి కొనియాడుచున్నారు. 4-12-38 తేదిన శ్రీ నెల్లూరు జిల్లాకలెక్టరుగారు యీ గ్రామాదుల స్థావపరిస్థితుల విచారించుటకు వచ్చినప్పుడు వారయొనర్చిన ఉచిత వైద్యసహాయమునకు కొంత ప్రత్యేక గ్రాంటు దయచేయవలసినదిగా డాక్టరుగారు అర్జీ యిచ్చుకొనియున్నారు. అందువలన మా శ్రీ గవర్నమెంటువారు కొంత గ్రాంటును శాంక్షను చేసి డాక్టరుగారి త్యాగమునకు పారితోషికమొసగుచు, యీ పల్లెల బీదలకు యింకను యెక్కువ వైద్య సహాయమొనర్చుటకు గవర్నమెంటువారు సహాయమొనర్చవలసినదిగా ప్రార్థింపుచున్నాము.

— ఒకరైతు.

వివాహపు బిల్లులు

45 యేండ్లకు మించినవారు 18 సం॥ లోపు బాలికలను వివాహమాడరాదనియు, ఒకభార్యకంటె యెక్కువ భార్యలను వివాహమాడువారికి శిక్షలు విధించి బహుభార్యత్వమును రద్దుచేయుటకు రెండు బిల్లులు బీహారు శాసనసభలో ప్రతిపాదింపబడును.

చర్మరోగ నివారిణి

అన్ని చర్మరోగములకు దివ్యౌషధం పొడలు, ఎంగిలిపురుగు, తీట, గజ్జి, తామర, కరపాణి, రొంటిపుండ్లు, మాగతీట, చెర్రిపుండ్లు, కాళ్లు పగుళ్లు, వాయువుపోట్లు వగైరా ఒక్కలోటుకే గుణమిచ్చును-

డబ్బి 1-కి రు 0—4—0 లు,

విలాసము:—

కనుపర్తి వెంకటసుబ్బయ్య,
జమీన్ రైతు కార్యాలయం,
నెల్లూరు.

ముల్లు - మొగ్గ

—సంజయుడు.

శ్రీ బొబ్బిలి రాజాగారు రాజకీయ రంగం నుండి రిటైరుకాగా అజ్ఞాతవాసం స్వీకరించారట. పాపం, పాపం, పాపము, దాగనుల మిగిలిపోతాయి.

***

శ్రీ. వి రావు ఉపన్యసిస్తుంటే అర్బానుపూరివారు ఎంత ఫున్నరిష్టావాది తర్వేదురా అని సింహపురి సభ పరిపెందిరమంతా ఆనందసాగరంలో మునిగిపోయింది. అయిన యిచ్చిన హితోపన్యాసం మరచిపోకుండా ఇకమీదట కొన్నాళ్ళు పరితాపపత్రియం లాంటి పరిదర్శనం పరిదర్శించకుండా పనులు కాపాడుకుంటారనుకొంటూ సింహపురియులు.

***

కాంగ్రెసువారి హిందూ - ముస్లిం సంఖ్యారి పాగ్రాం కాంగ్రెసువారు పుట్టించిన కుతంత్రాలని, అందరూ జస్టిసుపార్టీలో కలిసే పురీఘులై పోతారని 14 వ తారీఖు ఇండియనా లిబరల్ ఫెడరేషను ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు ఏ. రామస్వామి మొదలియారు ఏకరువు పెట్టుతున్నారు. సముద్రంలో మునిగిపోతున్నవారు గడ్డిపోచ కనబడినా గంపెడాశ పెట్టుకొని కాగలించుకొంటూన్న పాపెరె జ్ఞాపకాని కొస్తున్నాది. యీ మాటలు వింటుంటే, ముస్లిములు ఒక్కరే ఎందుకు, హరిజనులను కూడా చేరమంటే జస్టీసు పార్టీ మరీ బలీయమౌతుందిగా.

***

కేశోద్ధారకుని సప్తాహం ప్రతియూర్లో సాగిస్తున్నారు. గాంధిజీ జన్మదినోత్సవము మొదలు యీలాంటి పుర్వాలు జరుపడంలో కన్నరచే పురోగామం కన్న ఇందులో రేమ అణుమాత్రమైనా అనుభోగించాయనుకుల గావించిన హీగవును ఆచరణలో పెట్టించుటకు ప్రయత్నించుటవలన ఎక్కువ ప్రయోగం కలుగుతుంది.

***

కర్నాటకం, బొంబాయి, గుజరాతు రాష్ట్రాల్లో ఆయుర్వేద వైద్యాన్ని పోత్సహించ డానికి మూడు విశ్వ విద్యాలయాలు స్థాపిస్తారని వింటుంటే, సరతిరల్లి చేసిన అనుభవిస్తుంటే మన రాష్ట్ర ఆయుర్వేద వైద్యులకు కడుపు ధర్మము అందనుకుంటా.

***

ఫెడరేషను బలవంతంగా బ్రిటీషువారు ప్రవేశ పెట్టటయితే దీన్ని ప్రతిఘటించే కార్యక్రమంలో ఈ పార్టీతో కూడా కాంగ్రెసుకు చేయూత నివ్వాలని, ఒకవేళ కాంగ్రెసు మంత్రులు రాజీనామా యివ్వాల్సివస్తే ఆ ఖాళీకి అక్కడ పాటికి అపించమని హరిజననాయకుడు అంబేద్కరుగారు శపథం వహించడం అభినంద నీయమైంది. నదమంత్రపు మంత్రాంగానికి పారవశ్యం వహించిన రెడ్డిగారయితే నుగారు యీవిధంగా అంబేద్కరు శపథం చేయడం దేశద్రోహం అంటారా!

***

గతఆదివారం పెంట్లో ఎన్నికల్లో కే 10-1-87 మనకాలలో నావకొప్లాటుఫారంమీద స్వవిజయానికై ఒకటిపోకరు తీవ్రంగా తర్జాప్పన పట్టుకొన్న బెజవాడ కంపోర్డారులు రామ గోపాలులు, నాటకకళాపరిషత్ మాలాన యీ పెంకె కేశవ కళాలవారి పురమందిరాన ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడు అగ్రపరాంభ్లో పన్యాసకులుగ ఒకే పరికవిమాదరన పడడం, ఒకటొకరు సాగడం ప్రేక్షకులకు ఆపూర్వంగానూ, సంతోషదాయకంగాను వుంటుంది.

రైతు సభలు

—x—

పల్లాం జ॥ రై॥ సభ	(కాళహస్తి తాలూకా)		1-1-39
ఉత్తరవిశాఖ జ॥ రై సభ	కాశీబుగ్గలో		2-1-39
దక్షణవిశాఖ	,,	చోడవరంలో	4-1-39
తూ॥ గోదావరి	,,	పిఠాపురంలో	6-1-39
ప॥ గోదావరి	,,	ధర్మాజీగూడెంలో	7-1-39
కృష్ణ	,,	తిరువూరులో	8-1-39
ఇనాం	,,	బెజవాడలో	9-1-39
జిల్లా రైతుల	,,	నెల్లూరులో	10-1-39
పొదిలి జ॥ రై॥ సభలు		మర్రిపూడి, పొదిలి, గొల్లకట్టు	11-1-39
దర్శి ,, ,,		పటమటవీరాయపాళెం, దర్శి, పొతకమూరు	12-1-39
నెల్లూరు జిల్లా జ॥ రై సభ	సూలూరు పేట		(తేదీ తర్వాత)
చిత్తూరుజిల్లా	,,	రామకృష్ణరాజుపేట	13-1-39

కనిగిరి పాఠశాలకు ప. ప్రాసిక్యూటర్ ఇల్లు.

15 అంకణాల కట్టుబడి రు. 15000!!

కనిగిరిలో ఉన్నత పాఠశాలకుగా భవనము కొనదలచి పాఠశాలబోర్డువారు తమ పార్టీవారయిన (అంటే కాబోవుగున్యాంగా) శ్రీ సాకేన్న మాలకొండారెడ్డి (పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్) గారి దాతియింటిని కొనాలని నిర్ణయించుకొన్నారు. ఇందులో పార్టీ పక్షపాతము అన్యాయము వున్నవి. కావున ఇప్పటి ప్రెసిడెంటు వారు బాగా పరిశీలించి బోర్డువల్పున దుర్వ్యయము చేయ కుందురు గాక!

ఇదిగాక యీ ఇల్లు చాలా చిన్నది. షుమారు 15 అంకణాల కట్టుబడి. 4 చిన్నగదులు (10 మంది విద్యార్థులు గూడ పట్టరు) ఒకచిన్న హాలు. ఇవి క్లాసులకు చాలవు. ఆ కారణము విద్యాసంస్థకు సరిపడదు. నియమాను గుణ్యంగా కూడ కట్టలేదు.

ఇంకొక విశేషం; ఇల్లు ఆవరణంలో కొంత ఉత్తరాభిముఖంగా వెంటు, ఇప్పుడు కొంత నెర్రె విడిచినది.

ఇంతెందుకు? ఈదబ్బుతో చాలా విశాలమైన ఇల్లు యిప్పుడు కట్టవచ్చును. లేదా పాఠ్యేతర పాఠశాల మాదిరి (రైల్లో పోతుంటే కనబడతది) పాకలు వేస్తే చాలా సౌఖ్యంగా వుంటుంది. దీనిని కొనేఎత్తు పార్టీపక్షానికి లాభంకూర్చడం తప్ప వేరుగాదు. ఇదంతా యోచించి ప్రెసిడెంటు వారు మొగమాటాలకు పోకుండా యీ ఇంటిని కొనక బోర్డుకు లాభంచేయుదురు గాక!

మీ రేమంటారు అదినారాయణ శెట్టిగారూ!

—కనిగిరివాసి.

మద్రాసులో చౌకరకపు రేడియోలు.

మదరాసునందు రేడియో సెట్లు అతి చౌకగా తయారు చేయుటకు ఎ. యస్. వెంకట్రామన్ గారు కనిపెట్టియున్నారు. ఒక సెట్టు ఎక్కడికైనను తీసుకొని పోవుటకు వీలుగ నుండును. రెండవ సెట్టువలన 100 మైళ్లలోవుండు సార్వజవు, మోడియంవేవు, రేడియో ప్రసారములు మాత్రమే వినవచ్చును. ఈరెండు సెట్లుకరీదు రు 50 లు. మూడవది ఆఖిలభారత సెట్టు దీనివెల రు 100

—

పంజాబులో అస్పృశ్యతానివారణ.

సింధు ప్రభుత్వం సాధ్యమైనంత త్వరలో ప్రజల బహిరంగ సారభౌనములందలి అంటరానితనమును తొలగించుటకు కంకణము కట్టుకున్నది ఈవిషయంలో నిమ్నజాతులకు ఎటువంటి ప్రజాహక్కులనైనా భంగం కలిగించో దోషులను శిక్షించుటకు ఉద్యోగులకు అధికారం యివ్వబడింది.

—

కాంగ్రెసువారి అనుమతిలేక రైతుసభలు చేయరాదు.

కాంగ్రెసుసంఘము వారితో సంప్రదించకుండా రైతువర్కరులు రైతుసభలు మొదలగు వాటిని యేర్పరచరాదని, కాంగ్రెసు సంఘాలతో కార్యనిర్వాహకులుగా ఉండువారు మండల కాంగ్రెసు సంఘంవారి అనుమతి పొందక రైతు ప్రచారములలో పాల్గొనరాదనియూ ఆలహాబాదు మండల కాంగ్రెసు సంఘమువారు తీర్మానం గావించిరి.

జమీందారీ విచారణ కమిటీ రిపోర్టు

జమీందారులకు, రైతులకు ప్రభుత్వ హెచ్చరిక.

జమీందారీ విచారణ కమిటీ రిపోర్టును గురించి మద్రాసు ప్రభుత్వంవారు ఒక ప్రకటన గావించి అందుయిట్లుల తెలిపిరి.

విచారణ కమిటీ రిపోర్టు వెలువడిన నాటినుండి రైతులు 1802 నాటిశిస్తులే చెల్లించవలెననియూ, బకాయిబాకీలు చెల్లింప నవసరము లేదనియూ, ప్రాప్రయిటరీ ప్రదేశాల్లోవుండే అడవులు రైతులకు చెందగలవనియూ, కొందరు స్వలాభాపరులు ప్రజలలో దురభిప్రాయము కలిగించు చున్నారని ప్రభుత్వంవారికి తెలుపబడినది. ఈ విషయం గురించి యింతవరకు ప్రభుత్వంవారు ఏమియూ ప్రకటింపలేదు.

రైతులుగాని, వారిప్రతినిధులు గాని యిట్టి అభిప్రాయాలు కలిగివుండలేదని పత్రికలవలన తెలియుచున్నది. కొన్ని జమీందారీలలో అడవులు నరికివేయబడు చున్నవనియూ, రైతుల కిర్పిక భూమి, చెరువు గర్భములోవుండు భూములను కమిటీవారి సూచనలు అమలులోనికి వచ్చునని భీతిల్లి విక్రయించు చున్నారని కూడా తెలియుచున్నది.

విచారణ కమిటీ నివేదిక శాసనమగు తేదీ నుండి మాత్రమే అమలులోనికి వచ్చుననియూ, అనాటివరకు 1908 ఎస్టేటు ల్యాండాక్టు అమలులో వుండుననియూ రైతులు, జమీందారులు గుర్తింపవలెను. రైతులు న్యాయంగా చెల్లింప వలసిన శిస్తును చెల్లించకుండా వుండకూడదు, తమకు అడవులలో హక్కున్నదని తలంపకూడదు.

జమీందారులు తొందరపడి యీ నివేదిక శాసన మగులోపుగ గ్రామ సముదాయిక భూములను విక్రయించ కూడదు.

సరస్వతీ గ్రంథమాల.

కాకరపర్రు:—పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా.

స్థాపితము 1923.

లైబ్రరీలకు మంచిఋణము.

ఈగ్రంథమాల యందు మూడు మాసముల కొక గ్రంథము చొప్పున నవలలు, నాటకములు (సాంఘిక, చారిత్రిక,) ప్రకటింపబడు చుండును.

సంవత్సరం చందా రు 2—8—0.

ప్రవేశరుసుము రు 0—8—0.

గ్రంథ మాల పుస్తకముల సెట్టు ఖరీదు రు 12—0—0.

జమీన్ రైతులారా!

జనవరి 12—19 రైతుయాత్రలు.
20 జమీన్ రైతు దినోత్సవం

జమీన్ రైతు

30—12—38

నెల్లూరుజిల్లా క్షామం.

నెల్లూరుజిల్లా 1740 గ్రామాలలో నెల్లూరు - కోవూరు తాలూకాల లో ఏ నూరు మాటయిరునై గ్రామాలు మాత్రం వరిపైర్లు పండుతవి-

నార్త్ డెల్టా గ్రామాల్లో కొన్నిచోట్ల బహుకొద్ది ప్రదేశం జొన్నపైరు ఉన్నది. అదీగూడ వర్షంలేకుంటే పండదు-

మరికొన్ని చోట్ల కొద్దిమంది తోటల పైర్లున్నవి వర్షాలుతక్కువై నందున ఆతోటలకు గూడా బావుల్లో నీరు సమృద్ధిగా ఉండజాలవు-

ఇక తక్కిన గ్రామాలలో మెట్ట- మాగాణి పైర్లన్నీ పూర్తిగా యెండిపోయినవి. పశువులకు మేత, నీళ్లు గూడా లేవు-

రైతులకు - కూలీలకు తినడానికి తిండి లేక ఎక్కడి వారక్కడ మగ్గిపోతున్నారు-

శాసన సభ్యులుగాని, జిల్లా కాంగ్రేసు అధ్యక్షుడుగాని, తగిన ఆందోళన చేయుట లేదు-

కలెక్టరువారు కొంతశ్రద్ధ పుచ్చుకొన్నారుగాని, దానిఫలితం యింతవరకు ఏమీ కనుపడలేదు-

రివిన్యూ బోర్డు సభ్యుడు ఇందుకొరకు విచ్చేసి ఏ ఉదయగిరి సంచారం తోనో సరిపెట్టుకొని పారెస్టు పంచాయతీలకు అర్ధపుల్లరి తగ్గించేట్లు మాత్రం అంగీకరించిరి. ఇదైనా రాపూరు, రైతు సంఘంవారి కృషి మూలాన్నే జరిగింది. కాని, యీ అర్ధపుల్లరైనా రాపూరు, ఉదయగిరి పంచాయతీలకు మాత్రమే! తక్కిన పంచాయతీల అతి గతిలేదు. మాగాణి భూములకు రిమీషను యివ్వవచ్చును.

ఇదంతా గవర్నమెంటు గ్రామాల సంగతి- ఇక జమీందారీ గ్రామాలో? జిల్లాలో 924 గ్రామాలున్నవి- వీటి సంగతి ప్రస్తావిస్తే వెంకటగిరివారు వసుపుపెట్టెల నడగ మంటున్నారు: పొదిలి, దర్శి ప్రాంతాల్లో పంటలు పండక కుయ్యో మొర్రో అంటుంటే చావమోది శిస్తులువసూలుచేస్తున్నారు- కంచల్లో గడ్డి ఎండిపోయి పశుగ్రాసం, నీళ్ళులేక ఏడుస్తుంటే వెంకటగిరి తాలూకాలో కంచపుల్లరులు ఏడిపించి వసూలుచేస్తున్నారు- కొన్నిచోట్ల అపరాధాలుగూడ వసూలు చేస్తున్నారు- నిడిగంటి గ్రామానికి మామూలుగాయిస్తున్న కంచెను ప్రక్క-గ్రామస్థులకిచ్చి పై పెచ్చు ఆ రెండూళ్ళకు పార్టీలుపెడుతున్నారు-

ఈజమీందారీ ఏరియాను స్పృసింపడానికి కలెక్టరుగారికి అధికారంలేదంటాడు; మంత్రి చేతులు వెల్లకిలవేస్తాడు. ఈలాంటి నిర్భాగ్యపు జమీందారీ పద్ధతి నిర్మూలించాలంటే అందరు అడ్డే; అందరికి కంటకమే! ఈకుక్క-తోకను గాంధిగారు మాత్రం మరోవిధంగా చక్క-దీయగలడా?

పంటలు పండక - తిండికిలేక - కూలి దొరక్క - మరో గత్యంతరంతోచకుండా పల్లెటూళ్లలో ప్రజంతా మగ్గిచస్తుంటే ఈ నిర్భాగ్యపు రైతులు శిస్తులు ఎగబెడుతున్నారని జమీందార్ల విజ్ఞప్తులు ప్రభుత్వపు మందలింపు-

వెంకటగిరి ఎస్టేటు నాయుడుపేట ప్రాంతంలో ఎండిపోయిన భూములకు శిస్తురిమీషన్ అర్జీలు జమీందారుకు రిజిస్టరు పోస్టుద్వారా పంపిన పోస్టుఖర్చులు మాత్రం రు 480 లని ఒకరు వ్రాస్తున్నారు.

ఈ పరిస్థితుల్లో ప్రభుత్వ ధర్మమేమిటి? కాటక పరిస్థితుల్లోగూడా జమీందారుకు ఏమీ ఒత్తిడి కలిగించక పోవడం ధర్మంగాదు. కావున వారిని బలవంత పరచి శిస్తులు, కంచపుల్లరులు, రిమీషనిప్పించడం, ఆ ఏరియాలో జమీందారు డబ్బునుగూడ చేర్పించి, ప్రభుత్వం గ్రాంటిచ్చి జిల్లాబోర్డు రోడ్డులు వగైరాల పనులు కల్పించడం, గవర్నమెంటు ఏరియాలో మెట్టమాగాణి భూములకు గూడా శిస్తు రిమీషను లివ్వడం, పుల్లరులు పూర్తిగా తీసివేయడం, ఋణాలు విరివిగా యిప్పించడం, కఱువు పనులు అవసర చోట్ల ఏర్పరచడం చెయ్యాలి- లేకపోతే ప్రజలు తిండికిలేక మలమల మాడిపోతారు-

అధికార్ల రిపోర్టులపై ఆధారపడక రివిన్యూ మంత్రిగారు ఒకమాటు ఈ జిల్లాపర్యటనం జేసి రైతు జనానికి, కూలీలకు అవసర సహాయం చేతురని మాప్రార్థన-

జమీన్ రైతు బిల్లు

ఎస్టేటుల్యాండు, రివిన్యూ కమిటీనివేదిక 20తేది శాసనసభలో చర్చకు వస్తుంది- తర్వాత ప్రభుత్వంవారు బిల్లు ప్రవేశ పెట్టుటకు 5, 6 మాసాలు పడుతుందని అంటున్నారు. ఆలస్యం కావడం చాలాప్రమాదకరం. అధమం మార్చిలోనైనా అఫిషియల్ బిల్లు ప్రవేశపెట్టటు 16 తేది జరిగే కాంగ్రెసు శాసనసభాపార్టి సమావేశంలో రివిన్యూ మంత్రివద్ద కాంగ్రెసు సభ్యులు వాగ్దానం తీసుకోవాలె- జమీన్ రైతులు తీరని ఆందోళన చెయ్యాలె. జనవరి 12 నుండి 19 వరకు రైతుయాత్రలు - సభలు 20 తేది జమీన్ రైతు దినంనాడు అన్ని ప్రాంతాల నుండి రివిన్యూ మంత్రిగారికి వేలకొలది టెలిగ్రాములు కురిపించాలె- ఎంత ఆందోళనుంటే అంతలాభకరం!

గంగవరం ఇనాం గ్రామం

20 ఏండ్లనుండి అనుభవిస్తున్న
భూములువదల మంటున్నారు

కోవూరుతాలూకా గంగవరం శ్రోత్రియంలో ఆనాదిగా అనుభవిస్తున్న భూములను వదలిపెట్టమని శ్రోత్రియందారులు నోటీసులు యిచ్చినారు. ఇది ప్రకాశంపంతులు రిపోర్టు ఫలితం. ఇక ఎన్ని అక్రమాలు- ఎన్ని గందరగోళాలు జరుగనున్నవో యీశ్వరునికే ఎరుక.

—ఒక రైతు

బజాజిపై జయపూరు సంస్థానం నిషేధపు టుత్తర్వు

జమ్నలాల్ బజాజీగారు జయపూరు సంస్థానంలోనికి రాకూడదని నిషేధపు టుత్తర్వు గావింపబడినని తెలియుచున్నది. ఈ విషయాన్ని గురించి సంప్రతించుటకై బజాజీగారు గాంధీ వద్దకు వెళ్లారట.

అఖిలభారత కాంగ్రేసు ప్రతినిధుల ఎన్నిక.

నెల్లూరుజిల్లాకు 19 స్థానాలు-
నిలిచిన అభ్యర్థులు.

1. సూళ్లూరుపేట ప్రాంతం: 1.
   రామానాయుడు, యాగంటి రామలింగం.
2. వెంకటగిరి టవున్ 1.
   కల్యాణరావు, నారాయణరావు,
   చెంగల్ రాయనాయుడు.
8. వెంకటగిరిపల్లెలు - రాపూరు: 1.
   మరుపూరు పిచ్చిరెడ్డి, నారాయణరావు,
   కల్యాణరావు.
4. గూడూరుటవున్: 1.
   గోపాలరెడ్డి, శేషాచలపతిరావు,
   హనుమార్డి.
5. గూడూరు పల్లెలు: 1
   వంగల్లు కోదండరామిరెడ్డి,
   పోతా అప్పయ్య
6. ఆత్మకూరు: 1.
   తూమాటి నారాయణరెడ్డి
2 నెల్లూరుటవున్ 8.
   పడమర- ఏటుగ రాఘవరెడ్డి,
   మాత్రరాజా గోపాలు.
8. ఈరావు:
   వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య.
9 నెల్లూరుటవున్ కొన్ని రాబిలి - అల్లూరు:
   ఇంటి కృష్ణరావు, బత్తిన రామకృష్ణారెడ్డి,
   నూకలపాటి వెంకట్రామరెడ్డి,
   రేబాల శంకరరెడ్డి.
10 నెల్లూరుతాలూకా: 8.
   కొరటూరు - మైపాడు
   దువ్వూరు బలరామిరెడ్డి, హనుమారెడ్డి.
11. నారాయణరెడ్డిపేట వగైరా:
   పాముల వెన్నుబ్రహ్మణ్యం,
   దువ్వూరు బలరామిరెడ్డి,
   వేమారెడ్డి రామారాఘవరెడ్డి.
13. కనుపర్తిపాడు వగైరా!
   తిక్కవరపు రామిరెడ్డి, పద్మనాభయ్య.
18. కోవూరు తాలూకా: 8.
   బుచ్చిప్రాంతం-
   తిక్కవరపు రామిరెడ్డి, శేలూరు
   సుబ్బరామిరెడ్డి, సురవల్లి రాఘవులు.
14. గండవరం ప్రాంతం:
   బొమ్మ శేషురెడ్డి, రేబాల శంకరరెడ్డి
15 అలగానిపాడు ప్రాంతం:
   (పుచ్చలపల్లి సుందరయ్యకేసు కొట్టేశారు)
   వేమూరు లక్ష్మయ్య.
16. కావలి: 1.
   అన్నాబత్తిన శ్రీరామమూర్తి.
17. కందుకూరు: 1.
   వేలగపల్లి వెంకటకృష్ణారెడ్డి
18 పొదిలి:
   పింగళి వెంకటసుబ్బయ్య.
19 దర్శి:
   వసుకాధరణం అప్పళాచార్యులు,
   పొల్లూరు వెంకటశేషయ్య.

అప్పళాచార్యులు దువ్వూరు బలరామిరెడ్డి గారి సేవలను కొట్టివేయుటకు ఆలోచిస్తున్నారు.

ఎలెక్షన్ 6 నుండి 10 లోపల-జరుగ వచ్చును. పోలింగు స్థానముల నిర్ణయం- ఎలెక్షన్ తేదీల నిర్ణయం 2 తేది ప్రకటిస్తారట.

నెల్లూరు ముచ్చట్లు:

— విమర్శకుడు.

హమల్ నాటకాలు.

ఆహ్వానసంఘంవారి కృషికి వందనాలు.

మీరు తరుగొత్తిన దరఖాస్తులబట్టి- మొలాజా మొబట్టి నాటకాలు వెలెట్టు చేశారేగాని ఉత్తమ నటకుల సాహాయ్యంచి వారిచేత ప్రదర్శింప చేయ్యా మనుకోలేదు.

***

ఆంధ్రసినిమా ఆకాశంలో వెలిగే ఒక్కతారానూడా కళాపరిపత్తును స్పృశింపలేదు-

కన్నాంబ- శాంతకుమారి- కాంచనమాల- కోటిరత్నం- రఘువాదారి- స్థానం- డి. వి. - అద్దంకి- బందా- ఇత్యాదుల సాహాయ్యంచి కొన్ని నాటకాలు ప్రదర్శింప జేసియుంటే ఎంతో బాగుండేది గదా!

ఇక ఐచ్చికనాటకాల పాత్రధారుల నాక్యయంగా పట్టిచూద్దాం-

సంసారనౌక:- విజయవంతంగా ఒద్దు తేరిం చద్దారు ప్రేక్షకులు-

***

ప్రతాప:- బక్తీ బుక్తీ- ఒకటే వరచుంచండి-

***

హరిశ్చంద్ర:- "ఒకటే పీకతాను రైలమహి యతృవార పీడయు!" -హరిశ్చన్నం కాలేదు ఎంత మెచ్చుకొన్నా - హాసం !!

నేనికి వృత్యు:- చిన్నబిడ్డ ఆనంద మయంగా ఉండదా!

***

పాన పీరాన విమోచనం:- ఆపాదాంతం రపోత్సన్నంగానే ఉంది. శుశీల - సోమన్న- ఉభాకరుదు ఇందులో ప్రత్యేకంగా చెప్పతగిన వ్యక్తులు.

విద్యార్థినులు, చక్కని కృషిచేశారు - నెలె క్షా మంచిది.

***

శ్రీత్రవర్తియం:- అంగద మనవారు-అభివృద్ధిని కోరకలసిన మనమే తిరస్కరించడం న్యాయం గాదనేవాదం ధర్మసంమతం కొడెనప్పుడు మీలు కాని పని 'ఎక్కడేన్నా బావ అందువు గాని- గంగతోట గాడ వాదిలేద" న్నట్లు ఈ కలానికి తన- మన భేదంలేదు.

నరుడు:- శేవం నచ్చలేదన్నా నా!

దమయంతి:- ... నటు తెన్నడు-

బాహుకుడు:- మధురమయగానం, కొచిత భంగంలేని భావవ్యక్తి, నాతోపాటు అందరు బాగున్నదన్నారు అయితే గొంతెం—

సంక్షేపుడు:- ఇకకొక్కడే అభ్యుదయ కవికి ప్రేక్షకుల మన్ననలకు పాత్రుడైన భీమశంకరుడు- అబ్బా! ఎక్కడి శంకరయ్యా అది!! కాని తిన్న లోని మాత్రము మంచి నాగంది సుమా!

పర్ణాదుడు:—మన రంగపాపి ఐరిత ఆటంబ లోను మహాపేజ్ఞారతంత రణాన్ని వింపకల మనుష్యుడు-

పిరాజు యదుడు:—మబ్బు లాటున అక్కడ కృష్ణా అయ్యేట రప కలల పేరం.

—ఇక నిన్నల విమర్శనం.

***

శేదీ దాక్టరు:— బాలట్టువారి ప్రదర్శనం- చిన్ని నాటకం అనేదానికంటే ప్రహసనం అం టే చాలదా!

పీరన్న వాళ్లు:...ఇవి కొక్కడికే ఉచ్చర నచ్చాలు-

తక్కిందంతా దబ్బు—

***

ఓగుడ్డిహాపిత్తా! మీరాబాయిలాంటి ఉత్తమ నటవర్గాన్ని గాలికివ్ని బజారు కంపలన్ని గొరగ వింటావా! అబ్బ!

నెల్లూరుజిల్లా రైతు మహాసభ.

ఆహ్వానసంఘ సమావేశం.

30—12—38 మధ్యాహ్నం 2 గంటలకు నెల్లూరు జిల్లాబోర్డు భవనంలో ఆహ్వాన సంఘం వారు సమావేశమై చేసిన తీర్మానాలసారం—

నెల్లూరుజిల్లా రైతుమహాసభ 10-1-39 తేది నెల్లూరు పురమందిరాన జరుపవలెను- అధ్యక్షులు టి. యస్. రామకృష్ణారెడ్డిగారు. సభాప్రారంభ కులు ఆదిపి- వ్యవసాయమంత్రి మునిస్వామినాయ్ల గారు. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు వంగల్లు గోదండరామరెడ్డి- కార్యదర్శులు దేశా రామిరెడ్డి- దువ్వూరు బలరామిరెడ్డి- పొన్నలూడ్ల శ్రీరామ నాయుడుగార్లు ఆ హ్వా న సం ఘ స భ్యు ల రుసుము రు 1—0—0 ప్రతినిధి రుసుము 0-8-0 లు- ప్రతినిధులందరికి భోజన వసతులు ఉచితము. మహాసభ 10-1-39 తేది ఉదయం 9 గంటల నుండి ప్రారంభమగును స్వంతఖర్చుగా భూమిగలవారందరు ప్రతినిధులుగా రావచ్చును- అని తీర్మానించిరి—

తిరిగి ఆహ్వాన సంఘంవారు 5-1-39 తేది పగలు 2 గంటలకు నెల్లూరు జిల్లాబోర్డుభవనంలో సమావేశమై తక్కిన ఏర్పాట్లు చేయగలరు.

నెల్లూరుజిల్లా జమీన్ రైతు మహాసభ.

---

1 తేది ఆహ్వాన సంఘం సూలూరుపేటలో

జిల్లా జమీన్ రైతు మహాసభ సూలూరుపేట లో 12 తేది జరుగునని ప్రకటింపబడియుండెను. 12 తేది దర్శిసభ జరుగనున్నందున ఆ తేది మార్చ బడినది.—

ఆహ్వాన సంఘము వారు 1-1-39 తేది సూలూరుపేటలో సమావేశమై సభ తేది నిర్ణయించెదరు-

సభ ప్రారంభకులుగా మంత్రి శ్రీ. గిరి గారిని ఆహ్వానించదయున్నారు-

1 తేది రైతులెల్లరు సూలూరుపేట రావలెను.

అఖిలభారత కాంగ్రెసు ప్రతినిధి ఎన్నిక.

సుందరయ్య నామినేషన్ కొట్టేశారు—

పుచ్చలపల్లి సుందరయ్య- శేషూరు లక్ష్మయ్య- మేడా చిన్నయ్య యిూమువ్వురు 9 వనిగా చకవర్గం (అలగానిపాడు- గోగులపల్లె- వరిటి- దండిగుంట- ఇసుకపల్లి- రామతీర్థం- బస్వాయిపాలెం- కలకుంటి- పూటుపూరు- విడవలూరు- పొళ్లూరు- ఇందుపూరు- వావిళ్ల వగైరా గ్రామాలు) మీద నామినేషన్లు వేశారు 27 తేది నామినేషన్- 28 తేది పరిశీలన- ఆరోజు కొన్ని మాత్రం పరిష్కరించారు. సుందరయ్య- పీతల రాఘవరెడ్డి. రామానాయుడు మొదలగు కొన్ని మాత్రం నిలిపివెట్టి బొమ్మారెడ్డి శేషురెడ్డిగారు ఆరాత్రి బందరు వెళ్లారు. ఏమిసంప్రతింపులు జరిగాయో తెలియదు తిరుగా బొమ్మారెడ్డి 29 తేది రాత్రి వచ్చి 30 తేది ఉదయం తక్కినవి ఉన్నవి ఉన్నట్లే తీర్మానించారు. సుందరయ్య నామినేషన్ మాత్రం కొట్టేశారు—

సుందరయ్య కమ్యూనిస్టు క్రింద తీర్మానించి కొట్టివేశారట. ఆక్షేపించింది శేషూరు లక్ష్మయ్య పంతులు, మద్దతు రాఘవయ్య ద్వారా జరిగిందని మానభ్యంతరం-ఎలెక్షన్ కమిటీ సభ్యుడుగా ఉన్న రాఘవయ్యగారు కథంతా లోలోపలేజరిపి చివర మొగంతప్పించి మద్రాసుకో- బెంగుళూరుకో వెళ్లాడు—

సుందరయ్యకు కొట్టేసిన పాపాన్ని డికిట్టింది ఎలెక్షన్ కమిటీ సభ్యులు బొమ్మారెడ్డి శేషురెడ్డి- వెలు మూర్తి నాయుడుగారలు-

సుందరయ్య ఆంధ్రరాష్ట్ర సోషలిస్టు పార్టీ కార్యదర్శి- ఆపత్రిక "నవశక్తి"కి సంపాదకుడు- అంతేగాని కమ్యూనిస్టుపార్టీ సభ్యుడు గాదు- ఆపార్టీ ఆంధ్రరాష్ట్రంలో అసలులేదు- సుందరయ్యను శిక్షించిన ప్రభుత్వంగాని, ఏమీసిం చిన ప్రభుత్వంగాని యితన్ని కమ్యూనిస్టుగా భావించలేదు-

అసలు విషయమేమిటంటే శేషూరు లక్ష్మయ్య ఆశేక్యక్తి నెల్లూరు కాంగ్రెసు సమూహంలో తిమింగలంవంటివాడు- తాడు - బొంగరం- లేపుం డాకే నెల్లూరు కాంగ్రెసు మొదలు వుచ్చుకేసి ఆడిస్తాడు. అటువంటి రాష్ట్రసంఘానికి పోవడానికి మార్గంకావాలె. అందుకోసం పన్నిన పన్నాగమిది లక్ష్మయ్య ఎలెక్షన్లో ఎక్కడా రాలేదు అందుచేత యింత పెద్ద ఎత్తుఎత్తాడు ఈతుకా అంతాచేరి—

మరొక కారణంగూడా- సుందరయ్య ఇక్కడ గెలిస్తే రాష్ట్రకాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శిగా పోటీకొస్తాడని నూడా అనుమానం. కావున యిక్కడే మొదటికే మోసం ఆక్కడ ఈట్రబుల్ రాందని కారణంతో గూడా యీ అన్యాయం చేశారని ఎందుకు ఊహించరాదు!—

తిన్న బట్టిచూస్తే ఆంధ్రసోషలిస్టు పార్టీనంతా నూడా యిూగ కేకట్టిస్తారని ఊహించొచ్చు.

అఖిల భారతం అతోవింతే యంగాక్ నిమి గాట్టి ఆంధ్ర సమితిలో అపీలు గ ద ఛాధికరంగా యెందవలని నాతోస్యం. అదే గా యిరుతప్పదు గదా!

ఈనిక్క అంధ్రాటవిలో ఒకరుకు గుర్తు పంతులుకి. కన్గిస్తే రాజకూడు- శ్రీరంగం వే పోదితల- ఎవడేదనా లోకానికి భయమదేరే!

— వెంకన్న.

రామానాయుడి విజ్ఞప్తి

అఖిలభారత కాంగ్రేసు ప్రతినిధిగా సూళూరుపేట-నాయుడుపేట- మల్లాం ప్రాంతానికి నేను నిలిచాను. నాకు ఓట్లు యిప్పించ ప్రార్ధన—

అఖిలభారత కాంగ్రెసు ప్రతినిధి స్థానానికి అభ్యర్థిగా 1 వ నియోజకవర్గానికి నేను నిలిచాను నాతో సూళూరుపేట యాగంటి రామలింగ శేవర పోటీచేస్తున్నారు నేను నెల్లూరు జిల్లా జమీన్ రైతు సంఘంవారి ఆజ్ఞమీద నిలిచాను గావున ఈసంవత్సరం చేరిన 0-4-0 సభ్యులంతా నాకు ఓటు చేయవలసినదిగా ప్రార్థన. వివరాలు తర్వాత తెలుపుకొంటాను.

నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు,

జమీన్ రైతు పత్రికా సంపాదకుడు,

పిఠాపురం కబుర్లు

ఈమధ్య కోటలో జరుగు దగ్గర- 30 వేల రూపాయల విలువగల బంగారం పోలం పాపాయిదని ఎందుకో తెలుసా!

***

గత సాలులో మీరు కక్కులకు హెచ్చింప మొత్తంకంటే రెట్టింపు మీరు ఎంతకు కోసం భయపెట్టారని నవాలత కైక్య కోటి అంటున్నది

ఇవన్ని ప్రభుత్వాన యీయర్థమనే తెక్కలో వాసియమంటారా?

—ధనంజయుడు,

సవరణ.

దర్శి-పొదిలి సభలు.

12-తేది 3-వ గొలంలో శ్రీగోపాలరెడ్డిగారి ప్రొగ్రాం తప్పపడింది. యీ క్రింది విధముగా చదువుకోవలెను—

11 తేది

ఉదయం 9½ గంటలకు పొదిలిఫాడి సభలో ప్రవేశించుట- మధ్యాహ్నం పొదిలిలో భోజనం- 3 గంటలకు పొదిలిలో బీటఫార్టీ- 4 గంటలకు బహిరంగసభ- 5 గంటలకు గొట్టిగుట్టు రైతు లతో ఇష్టాగోష్ఠి- రాత్రి పొదిలి మకాం

12 తేది.

ఉదయం పొదిలి సభలో ఉపన్యాసం యిచ్చి పాయంత్రం 2 ... టలకు దర్శి చేరి దర్శి తాలూకా జమీన్ రైతు సభ సమావేశము తక్కిన వివరాలు 13 వ తేదీ లో మారవలెను-

—(జ. రై, సం.)

ఆంధ్రా టాకీసువారి
మోహినీ భస్మాసుర

——x——

కథాసంగ్రహము.

భస్మాసురుడు రాక్షసుడైనను ఒకగొప్ప శివభక్తుడు:

ఒకనాడు శంకరుడు శివభక్తుని పరీక్ష చెయ్యాలని, వరప్రసాదం ఎక్కువగా కోరకుండా చేస్తాడు: స్వర్గాలన్నీ తిరిగితిరిగి విసిగి మారీచుడు భస్మాసురుని దగ్గరకొచ్చి ఆరోజు మాత్రం భస్మం చెయ్యకుండానే పూజ జరుపమని అంటాడు. భగవదపచారం చెయ్యమన్నందుకే రాక్షసుడికి ఎక్కడలేని కోపం వచ్చి, మారీచుణ్ణే భస్మం చేస్తానంటాడు. అప్పుడే అతని ఎవ్వరినైనాసరే వాళ్ళను భస్మం చేసేట్టున్నా వరం పొందరాదా అని మారీచుడంటాడు. అదే మంచిపనిపోగానే వుందని రాక్షసుడు మారీచుణ్ణి వదిలివేసి, ఆ లింగానికెదురుగా వచ్చిచంద తపస్సులో నిమగ్నుడవుతాడు. అతని భక్తికి మెచ్చి శివుడు రాక్షసునికలాటి వరాలివ్వకూడదని పార్వతి ఎంతచెప్పినా వినక, భస్మాసురునికి చెయ్యి ఎవరినెత్తిన పెడితే, వారంతా భస్మం అవుతారని వరంఇస్తాడు.

శంకరుడిచ్చిన వరానికి పరమానంద పడతాడు భస్మాసురుడు. భస్మాసురునికి స్వర్గాలన్నీ తిరగటం తప్పుతుందికదాఅని, శివభక్తులుకానివాళ్ళనంతా భస్మం చెయ్యాలనుందని మారీచుడు కోరతాడు. అవసరం అయితే కాని అమాయకులగు మానవులను అంతమొందించటం పాపమని రాక్షసుడు కేకలు వేస్తాడు.

ఒకనాడు రాక్షసుడు స్నానార్థం వెళుతాడు. అక్కడ ఓసన్యాసి స్నానం చేస్తూ, ఉతికిన బట్టలు ఒడ్డునున్న శివలింగంమీద పెట్టాడు. అదిచూచి రాక్షసుడు మండిపడి, ఆలింగంమీదనుంచి బట్టలుతీయమని ఆజ్ఞాపిస్తాడు. అందుకు సన్యాసి బట్టలు తీయ్యకుండా సమాధానం చెబుతాడు. భస్మాసురుడికి ఎక్కడలేని కోపంకలిగి సన్యాసి నెత్తిమీద చేతోకొడతాడు. వెంటనే ఆసన్యాసి నిలువునా భస్మమైపోతాడు.

ఆ దృశ్యం చూచేటప్పటికి భస్మాసురుడికి ఆశ్చర్యంగా సన్యాసిని చంపినందుకు తీవ్ర పరితాపం, శంకరుడిచ్చిన వరమహాత్యం ఒక్కసారి జ్ఞానానికి వచ్చింది. తనచెయ్యి చెయ్యగల ఘోరకర్మం ఒక్కసారే కలిగి, అతనిలో ఒకవిధమైన పిచ్చి ఆవేశాన్ని ప్రవేశింపచేసాయి. ఆ క్షణం మొదలు రాక్షసుడు కంటబడ్డవాళ్ళందరినీ భస్మంచేస్తూ, లోకకంటకుడవుతాడు.

భూలోకంలో భస్మాసురుడు చేసే ఘోరాలకి దేవలోకమంతా గడగడలాడింది. నారదుడు వైకుంఠానికి వెళ్లి భస్మాసురుణ్ణి ఎలాగైనాసరే అణచవలసినదని విష్ణుమూర్తిని వేడుకుంటాడు. భస్మాసురుడికి వరమిచ్చినవాడు శివుడు కాబట్టి అతనితో ఆ రాక్షసుడు సంహరింపబడాలన్న సంకల్పం కలిగితేనేగాని తాను కలుగజేసుకోటానికి ఎంతమాత్రం అవకాశంలేదని, విష్ణుమూర్తి సమాధానం చెప్పి నారదుణ్ణి పంపివేస్తాడు. శంకరునితో భస్మాసురసంహారం సంకల్పం కల్పించటానికై పన్నాగాలు పన్నుతుంటా, నారదుడు భూలోకానికి అరుదెంచి మర్త్యమధ్యంలో నారదుడికి భస్మాసురుడెదురై తన అమోఘమైన శక్తిని గురించి శ్లాఘించుకుంటాడు. అందుకే నారదుడు "నీశక్తి, ఈభూలోకమంతా చెల్లదగునేమో కాని ఆ త్రిమూర్తులమీదను ఎంతమాత్రం పని చెయ్యదు. అదే శివుడుపెట్టిన శీలం" అని భస్మాసురుణ్ణి శంకరునిపై పురికొల్పుతాడు.

భస్మాసురుడు మహాభక్తుడైన తన్ను, శంకరుడు మోసంచేశాడనిన్ని మహాకోపంతో తన చెయ్యి శివుడు నెత్తిమీదకూడా పెట్టి పరీక్ష చూడుకోవాలని కైలాసానికి వెళ్తాడు. రాక్షసుడి ఆగ్రహంచూచి నిజంగా తన నెత్తిమీదకూడా చెయ్యిపెడతాడన్న భయంతో శంకరుడు పార్వతీ సమేతుడుగా వైకుంఠానికి పారిపోయి, ఎలాగైనా సరే భస్మాసుర సంహారం చేసితీరాలని, మహావిష్ణుని వేడుకుంటాడు ఇంతకాలం శివునిలో ఈ సంకల్పం కలగటానికి ఎదురుచూస్తున్న విష్ణుమూర్తి జగన్మోహిని రూపందాల్చి, గాయకురాలి రూపందాల్చిన లక్ష్మిని వెంటపెట్టుకొని భస్మాసురుడుండే అరణ్యం ప్రాంతానికి వెళ్తాడు

మోహిని తూగుటుయ్యాల లూగుతూ గాయని చేత పాడిస్తుంది ఆ సుందరగానము విని భస్మాసురుడు అక్కడికివచ్చి, మోహిని సుందరాకారం చూచి మోహిస్తాడు. మోహిని ప్రియంగా అతణ్ణి గారాబంచేసి, తనకొక నియమం వుందంటుంది. ఆ నియమప్రకారం, తాను నాట్యంచేసినట్టల్లా అతడు చెయ్యగలిగితేనే కాని అతనికోరిక తీర్చటానికి అవకాశం లేదంటుంది. భస్మాసురుడు అందుకు పరమానందంతో ఒప్పుకొని ఆమె నృత్యం చేసినట్లల్లా తానుకూడా చేస్తాడు.

కట్టకడపటికి, మోహిని ఒక భంగిమలో చెయ్యినెత్తిన పెట్టుకుంటుంది. మోహిని మోహాపాశబద్ధుడైన భస్మాసురుడు, మంచిచెడ్డలు తెలియని స్థితిలో తానుకూడా చెయ్యి నెత్తిమీద పెట్టుకుంటాడు.

ఇంకేముంది! పాపం! ఎంతోమందిని భస్మం చేసిన ఆచేతితో, భస్మాసురుడు తన్నుకూడా భస్మం చేసుకొంటాడు.

పల్లాం పిర్కా రైతులసభ.

కాళహస్తి తాలూకా పల్లంఫిర్కా జమీన్ రయితు మహాసభ తే 1–1–39 ది పగలు 2 గంటలకు పల్లాం గ్రామంలో జరుగును. ఎల్లరు విచ్చేయ ప్రార్థన.

దబ్బల వెంకట్రామరెడ్డి,
కా. తా. జ. రై. సంఘ కార్యదర్శి.

స్థానిక సంస్థలలో కాంగ్రెసుసభ్యు లుండరాదు.

సంయుక్తరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యవర్గంవారు కాంగ్రెసుసంఘ సభ్యులు, మునిసిపల్ జిల్లాబోర్డుల సభ్యులుగ నుండరాదని తీర్మానించారు.

దర్శి - పొదిలి
జమీన్ రైతుల సభలు

గోపాలురెడ్డిగారిరాక.

---

11 తేది.

మంత్రి గోపాలురెడ్డిగారు 10 తేది రాత్రి ఉలవపాడులో శేషసబ్లివారి గృహంలో విశ్రాంతి- 11 తేది ఉదయం 9½ గంII కు మంత్రిభూమిలో రాళ్ళూరి బసవయ్య గారి ఆతిథ్యం- 8 గంటలకు పొదిలిలో టీపార్టీ 4 గంII కు బహిరంగసభ. 8 గంII కు గొట్టిగట్టువద్ద రైతులసభలో ఉపన్యసించుట రాత్రి పొదిలిలో డిన్నరు.

12 తేది.
పోతకమూరు సభ

పగలు 2 గంII కు పోతకమూరున జమీన్ రైతు సభలో మంత్రి గోపాలయ్య ఉపన్యసింతురు.

సాయంత్రం తూర్పువీధి పదమట వీరాయపాలెంలో దర్శిడివిజన్ జమీన్ రైతుల సభ జరుగును. అధ్యక్షులు బౌద్ధవాఙ్మయబ్రహ్మ గుడిపాటి బలరామ కృష్ణయ్యగారు-

సభాప్రారంభకులు మంత్రి శ్రీ గోపాలురెడ్డి గారు-

జాతీయపతాక ప్రతిష్టాపన కొమ్మారెడ్డి సత్యనారాయణ మూర్తిగారు-

రైతునాయకులు - లెజిస్లేటివ్ సభ్యులు - ఇతర పెద్దలు వత్తురు.

రావిపాటి మహానందచౌదరి,
ఆహ్వా II సం II కార్యదర్శి

నెల్లూరులో 2 తేది మీటింగు.

కోవ్వూరు ప్రతికాధిపతులు శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు "ఫెడరేషన్ స్వతంత్ర సంస్థానములు గురించి 2–1–39 తేది నెల్లూరు తిప్పరాజువారి సత్రంవద్ద వుపన్యసించెదరు.

పోలీసాయన చిరాకు

తన తెలివితక్కువకు బస్సును తిట్టడమా?

కనిగిరి నెల్లూరు బస్సులో 28 తేది ఒక పోలీసు సబ్ ఇన్స్పెక్టరు దొరలటోపీతో ప్రయాణం సాగించాడు. పామూరువద్ద బయ్యారంగా- తీవ్రంగా- దంభంగా- అవకతవకగా బస్ దంతో బస్సుకమ్మితగిలి టోపీ భూమిని చుంబించింది. "వాన్ సెన్సు యీలాంటిబస్సులు ఏలా లైసెన్సు యిచ్చారు" అని కండక్టరును దబాయించాడు. పాపం! అతను వినమ్రుడై "దొరా! మా తప్పులేదు- కమ్మితప్పు లేదు. ఈలాంటి కమ్ములు అన్నిబస్సులకు ఉన్నవే" నని మనవి చేసుకొన్నాడు-

తర్వాత తన తెలివికి తానే ఆశ్చర్యపడుతూ వెళ్లిపోయ్యారు.

ఇంతకు లైసెన్సు క్యాన్సల్ చేయిస్తారా ఏమిటి!

—ప్రయాణీకుడు.

క్షామం

వెంకటగిరి, రాపూరు తాలూకాలు

ఈసంవత్సరం ఆగస్టు నెలలో కురవబడిన వర్షాధారపు పెద్దవరి యింటీవల వర్షములు లేక వాడిపోయినవి. ప్రతిసంవత్సరం సెప్టెంబరునుంచి నవంబరువరకు కురిసేవర్షములు పూర్తిగా ఈసంవత్సరం కురియనందున పెద్దవరి యెండిపోవడమే కాకుండా ఇటీవల పెట్టుకొనవలసిన శేనగ కర్రైరా మాగాణిపైర్లు తోటపైర్లు పూర్తిగా పెట్టుకొనుటకు అవకాశము లేకపోయినది.

అడవులలో పూర్తిగా మేత పశువులకు లేనందున, తాగుటకు నీళ్లులేనందున యీ విషయం నవంబరు నెలలో జిల్లాకలెక్టరు దొరవారితో అనేక పంచాయతీ కంచెల ప్రెసిడెంట్లుపోయి చెప్పుకొనివుండగా, కలెక్టరువారు, సబ్ కలెక్టరు గారు వచ్చి తనిఖీచేసి, రాపూరుతాలూకాలోని కంచెల విషయంలో తగుసహాయం చేయగలమని వాగ్దానము చేసిపోయిరి. మాగాణిపైర్లు పూర్తిగా ఎండిపోయినవి- మెట్టపైర్లు అరికె కర్రైరా పైర్లు కూడా చాలాచోట్ల ఎండిపోయినవి- వెంకటగిరి ప్రాంతములలో ఒక్కపెద్దవరిని ఆధారం చేసుకొనివుండే రైతులయిబ్బందులు చెప్పవలనిగాదున్నది రాపూరు తాలూకాలో కంచపుల్లవరకుల పూర్తిగా రేమిషనివ్వనిచో రైతులు కొంతకొన్నాళ్ల ఋణగ్రస్తులు మాపుదల చేయవలసియున్నది. పశువులను వుచితంగా వెలిగొండలకు వదలవలెను ప్రభుత్వంవారిని కోరవలెను. వెంటనే యీరెండుతాలూకాలు క్షామక్రింద ప్రకటించి, మాలిపలు కల్పించుటకు తగు ఏర్పాట్లు ప్రభుత్వంవారు చేయవలెను.

—డేగా రామిరెడ్డి
—యస్. నర్సారెడ్డి.

***

సూలూరుపేట తాలూకా.

ఈతాలూకాలోని అండగుండాల, తేనిగుంట గ్రామాల్లో పైర్లు పూర్తిగా యెండిపోయినవి. శక్తిరిపోర్టులను రైతులు పెట్టుకుంటే ఎక్స్టెన్షన్లు గులు తనిఖీచేయలేదు ప్రాగుటకు నీటివసతిలేదు. నాట్లు శిస్తుబకాయిలకు అప్పుడే తొందర చేయుచున్నారు. ఈగ్రామాలను వెంటనే జమీందారు గారు తనిఖీచేయించి రెమిషన్ ఇచ్చుయేర్పాట్లు గావించి, మాలిపనులు కల్పించవలెనని ప్రార్థన-

ఈగ్రామస్తులు కిడసాల్టు ఫ్యాక్టరీలో వుప్పు పండించుకొనుచు జీవించుచుండెడువారు. ఇప్పుడు ఉప్పుపరలలోని ఉప్పును వుచితంగా తీసుకొనిపోవచ్చునని శాసించుటవల్ల, పండించిన ఉప్పును సరియైనవెలకు అమ్ముటలేదు. ఋణచట్టప్రకారం 1847 ఫసలీకి శిస్తులు పూర్తిగా చెల్లించుటకు రైతులు పడిన్ప్రయాస చెప్పనలవికానిది.

—ఒక రైతు.

కచ్ సంస్థాధీశునకు ప్రజల బెదరింపు.

ప్రజాయుక్త ప్రభుత్వ విధానమును మూడు నెలలలోగా యేర్పరచ పోయినచో సత్యాగ్రహం ఆరంభింపబడునని ప్రజాపరిషత్ వారు తీర్మానము గావించిరి.

• సంస్థానాల విషయాలు •

కాశ్మీరు

స్టేటు అసెంబ్లీ సభ్యులకు 7 గురు మంత్రులు రాజకీయాందోళన చేసినందులకు అరెస్టులు శిక్షవిధించ బడెను.

***

కొల్హాపూరు

కొల్హాపూరు సంస్థానానికి సంబంధించిన జాగీర్దారులలో ప్రజా ప్రతినిధులతో కూడిన పంచాయితీలు, స్థానిక సంఘాలు యేర్పడ బడ్డాయి.

***

జోధపూరు

మార్వారు ప్రజలకు పరిపాలనలో సంబంధం కల్పించడానికి ఒక సెంట్రలు అడ్వయిజరీ బోర్డును, ప్రతి మండలంలోనూ ఒక అడ్వయిజరి బోర్డును, పంచాయితీలును యేర్పరచబడును. ఉద్యోగాలను, గవర్నమెంటు శాఖల కర్తవ్యాలను, ఆదాయ వ్యయపట్టీలను గురించి చర్చించ డానికి వీరికి అధికారం వుండదు.

***

సాంగ్లీ సంస్థానం

వ్యవసాయదారులకు సహాయం చేయడానికిన్ని, ఉద్యోగుల జీతాలను తగ్గించడానికిన్ని, అధికార్లు అంగీకరించారు జనవరి 1 వ తేదీనుండి ఏ. లక్. మహిషిగారిని మహారాజాగారు మంత్రిగా నియమించారు. విద్య, వ్యవసాయం, వైద్యం, సహకారం, స్థానిక స్వపరిపాలన, పల్లీకుటర్యాన్ని శాఖలు యీమంత్రి పరిపాలన క్రింద వుంటాయి స్వపరిపాలన క్రమంగా యేర్పడుతుందని మహారాజాగారు ప్రకటించారు.

***

కపూర్థలా

కపూర్థలా ప్రజామండలివారు బహిరంగ సభ చేసి స్వపరిపాలన యేర్పడ వలెననియు, మైనారిటీ వర్గముల వారి కందరికీ వోటింగు అధికారం సమిష్టి నియోజక వర్గాలుండవలెననియు, వర్షాలుండవలెననియు, వర్షాలు కురియనందున శిస్తు మాఫీ యివ్వవలెననియు, తీర్మానములు గావించ బడెను.

***

బెనారస్

శాసనసభను ఏర్పరచుటకై బెనారస్ మహారాజాగారు నియమించిన విచారణ సంఘమువారు తమ నివేదికలో యిట్లు తెల్పిరి.

21 మంది సభ్యులుగల శాసనసభను యేర్పాటు చేయవలెననియు, అందులో 12 మంది ప్రజా ప్రతినిధులుగాను, మిగిలినవారు నామినేటెడు సభ్యులుగ నుండవలెననియు, నామినేటెడ్ వారిలో 6 గురు అధికారులును, మిగ్గరు అనధికారులుండవలెననియు సూచించిరి.

***

తిరువాన్కూరు

స్టేటు కాంగ్రెసువారు దివానుపైన చేసిన ఆరోపణలను రద్దుచేశారు. కొంతకాలం వరకు సత్యాగ్రహం నిలిపి వెయ్యాలని, అధికారులు కేసులను రద్దుచేయాలని, రాజకీయ ఖైదీలనందరి విడుదల జరగాలని గాంధీజీ తంతెలిచ్చారు.

***

రాజనందగాను

అయిదేసి రూపాయల ధరావత్తు కట్టవలసిందని 11 కాంగ్రెసువారికి అధికారులు నోటీసులు పంపారు. వారు ధరావత్తులను కట్టనందున అరెస్టులు విధించారు. యిద్దరు ఖయిదీలు ఖద్దరుబట్టలు కోరితే నిరాకరింప బడింది. జయిలు గుడ్డలు కట్టడానికి వీరు తిరస్కరించారు.

***

తల్చేరునుండి వలస పోయిన ప్రజలు:

తల్చేరు సంస్థానంనుండి ఒరిస్సారాష్ట్రంలో అంగూలులను వచ్చి నివాస మేర్పరచుకొనిన 20 వేల ప్రజలకు కుటీరవాసస్థలములలో తగిన ఆరోగ్యవసతు యేర్పాట్లను, అంటువ్యాధులు రాకుండా జాగ్రత్తచర్యలను గైకొనుటకు ఒరిస్సా ప్రభుత్వంవారు ఉత్తర్వు గావించారు.

***

రాజకోట

సర్దారు వల్లభాయి పటేలుగారి సారథ్యమున రాజకోటు సంస్థానంవారికిని, ప్రజాపరిషత్తు వారికిని రాజీ కుదిరింది. బాధ్యతాయుత పరిపాలనా విధానము యేర్పరచుటకును ప్రజాపరిషత్తు సభ్యులు అధికంగాగల ఒకసంఘాన్ని నియమించారు. నిర్బంధవిధానాలను, శిక్షలను రద్దుచేశారు. నిర్బంధితులు విడుదల జరుగును. వెంటనే ప్రజాపరిషత్తు సత్యాగ్రహోద్యమాన్ని విరమిస్తుంది.

***

రాయదుర్గ

బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వాన్ని స్థాపించి, ప్రజలకు సంస్థాన పరిపాలనలో ఎక్కువ సంబంధం వుండేటట్లు చేస్తామని రాజాసాహెబ్ గారు ప్రకటించారు.

***

హైదరాబాదు

గాంధీజీ, సత్యాగ్రహులు ఒసంగిన సలహా మేరకు సత్యాగ్రహం ఆపుదల చేయబడినది. ఇంతవరకు నాలుగు వందలకుపైగా శిక్షింపబడిరి. వాలంటీర్లదళం నాటికాల యింకను 2500 పైగా సంసిద్ధంగా వున్నారు. ఇంతవరకు జరిగిన ఆందోళనా ఫలితంగా సంస్థానంవారు ఆలోచించి కానవోల్లంఘన ఖైదీలను విడుదలచేసి, సంస్థాన కాంగ్రెసుపైన, కార్యక్రమంపైన నిషేధాన్ని తొలగించి, అల్పసంఖ్యాలకు అవసర రక్షణలతో కూడిన బాధ్యతాయుత పాలన విధానానికి మార్గం యేర్పరుచుకని భావిస్తున్నారు.

***

బరోడాలో శిస్తుమినహాయింపులు:

వ్యవసాయ వస్తువుల వెలలు పడిపోవుటవల్ల బరోడా గయిక్వాడుగారు 21 లక్షల రూపాయలవరకు వ్యవసాయశిస్తు తగ్గింపులు యిచ్చేదు కాంక్షించిరి.

కాంగ్రెసు వారిపై డిసిప్లినరి చర్య

తెనాలి పట్టణ మునిసిపల్ ఎన్నికలలో కాంగ్రెసు ప్రమాణపత్రములపై సంతకములు చేసి కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు పోటీగా నిల్చిన త్రిపురనేని రామస్వామి చౌదరి, కోగంటి తాతయ్య, షేకు ఇమాం సాహెబు, మల్లాది వెంకటసుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి, శిరిపురపు శ్రీరాములు, పుట్టా రాఘవయ్య, మహమ్మద్ ఖాన్, కోట చినవెంకయ్య, కురావి ఆంజనేయులు గారలపై చర్యగైకొని 3 సం॥ వరకు ఏస్థానిక సంస్థలలోను అభ్యర్థులుగా నిలువరాదని ఆ. రా. కాంగ్రెసువారు తీర్మానించిరి.

నెల్లూరు మునిసిపల్ ముచ్చట్లు.

బడ్జెటు సూచనలు.

కమీషనరు వచ్చిన తరువాత రు 150 జీతం పెరిగినందున మేనేజరు, ఎలక్ట్రిసిటీలో వాటర్ వర్క్సు నడుపబడుచున్నందున అక్కడుండిన హెడ్ డ్రయివరు వుద్యోగాలు లేదు అనవసరం. యిప్పటి కమీషనరుకలె పనిచేయని అసిస్టెంట్ మేనేజరు అవసరంలేదని కొందరంటారు పని చేయవు దొంగ, లేకగాని కమీషనరును కవున్సిలువారు ఎందుకు వుంచుకోవాలి అని నారాయన.

వచ్చేసంవత్సరానికి కొద్దిగన్ను తగ్గించి వంటానుపడి ఒకపెరసంటు పన్ను తగ్గిస్తే బాగుంటుందని ఒకకవున్సిలరు అంటాడు. ఇది గోవును చంపి చెప్పులకు దానం చేసినట్లుంటుంది. ఈసంవత్సరం యీవిధంగా అడ్జస్టుచేస్తే మరుసంవత్సరం కొర్లు చేయవలసినప్పుడు ఏం చేస్తారు? బదిలీల్లా కాయల వారాలపద్ధతిలాగ ఒక్కొక్క సంవత్సరం ఒక్కొకకన్ను తగ్గింపును ఒక్కొయిస్తారా ఏమిటి. పన్ను తగ్గించేటట్లయితే శాశ్వతంగా జరిగే పద్ధతిని యేర్పరచాలి. లేకపోతే లాభం లేదు.

***

యర్‌క్వయిరీలు.

డిపార్టుమెంటల్ హెడ్సు తాబేదారులమీద, చేసిన ప్రతిచిన్నరిపోర్టుకు ఛీటికి మాటికి సెషన్సు కోర్టుకలె విచారణ జరుపడం యిన్క్వయిరీలలో తాబేదార్లు తప్పుకోలేకపోయి నోటీసులిచ్చినట్టుల ఆఫీసరులను ప్రశ్నించ అవకాశాలు కలుగచేయడం డిసిప్లిన్ భంగకరమని గుర్తించాలి.

***

కల్తీ నేయి.

యీ కమీషనరుగారు పురోభివృద్ధికరమగు పనులు అనేకములు గావించారుకాని ముఖ్యమగు ఆహారపదార్థాల కల్తీవిషయంలో యింకనూ మార్పు కలుగకుండుట శోచనీయం. ఒక శానిటరీ యిన్స్పెక్టరు పంపిన 10 శాంపిల్సులో ఒక్కదానిలో మాత్రమే కల్తీ వుండినదట. ఈ శాంపిల్సు పంపడంలో కుంభకోణం జరిగిందని గాయాల యితని వార్డులో మరొక శానిటరీ యిన్స్పెక్టరు శాంపిల్సు తీయాలని కమీషనరు వుత్తర్వు చేశారని తెలుస్తున్నది. టౌను మొత్తంమీద వెలకు పంపాల్సిన శాంపిల్సు ఎనిమిదే గాబట్టి హెల్తుఆఫీసరో లేక కమీషనరో శానిటరీ యిన్స్పెక్టరుకు వందల వుంచుకొని శాంపిల్సు తీయుపద్ధతి అవలంబించడం మంచిదని నాసలహా.

చిన్న అంగళ్లను వదిలేసి పెద్దపెద్ద కొట్లమీద మాంద్యం చూడిపించవలసియున్నాదని కమీషనరు. ఇది అంతసరియైన వుత్తర్వుకాదు. చిన్న అంగళ్లను ఎందుకు వదలాలి? ఈకల్తీ నివారణ విషయంలో కమీషనరు ఎక్కువశ్రద్ధ, పట్టుదల గనపరచుట అవసరం.

—ఒక విశేషం.

నెల్లూరుజిల్లాలో పనిచేయు జిల్లా భీమా కంపెనీ ఏజంట్లు సభ యీనెల 26 తేదీ జరుగును.

---

26 తేదీన రాజమండ్రిలో జిల్లా రాజకీయ సభ్యులసభ జరుగును.

నమ్మకమైన నగలవర్తకులు

గుండాల వెంకటసుబ్బారెడ్డి గారు.

చిన్న బజారు, నెల్లూరు.

బంగారు వెండినగలు విక్రయమునకు సిద్ధముగనున్నవి. లేనివి ఆర్డరు ప్రకారం తయారుచేసి యివ్వబడును. విలువగల కమలములతో నగలు తయారు చేసియివ్వబడును.

వెరాలిసిస్ క్యూర్

ప డిపోయినవాళ్లు చేతులను బాగుపర్చును.

క్ష యించిన అవయవములను చక్క జేయును.

వా తమునెల్ల ధ్వంసమొనర్చును.

త త్క్షణమే గుణమునిచ్చును.

ము ఖ్యమైన మందని వేనోళ్ల చాటినది.

న యముగుటకు చెట్టి సందియములేదు.

కు దరని జబ్బులను సహితము కుదుర్చును.

వారంమందు వెల రు 1-0-0 లు.

డాక్టరు. బొమ్మా కేశవులు,

సుబేదార్ స్ట్రీట్, సంతపేట, నెల్లూరు.

ఫెడరేషన్ ఎదిరించుటకు సహాయ నిరాకరణం.

కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు
బోసుగారి పలుకులు

ఫెడరలు విధానానికి కాంగ్రెసువారి ప్రతికూల కార్యక్రమ స్వరూపం కాంగ్రెసు సంస్థయొక్క మూల సూత్రానుసారంగా సహాయ నిరాకరణ పద్ధతినే వుంటుంది. అయితే సహాయనిరాకరణం ఏరీతిగా పరిణమించేది అనగా ఫెడరలు ఎన్నికల సమయాన్నే ఆచరణలోకి వస్తుందో లేక ఎన్నికల పిదప ఉద్యోగ స్వీకార సమయాన్నే ఆచరణలోకి వస్తుందో అన్న విషయం అప్పటి స్థితిగతుల బట్టి నిర్ణయించవలసివుంటుంది.

మంత్రివర్గాలు తమ స్థానాలలో వుంటే మా ఉద్యమానికి బలం కలుగుతుందని తెలిస్తే మంత్రులను రాజీనామాలు యివ్వవలసినదిగా కాంగ్రెసు ఆదేశించక పోవచ్చును. లేదా రాజీనామాలు ఒసంగడంవలననే వుద్యమానికి బలం కలుగుతుందని తోస్తే అప్పుడు ఉద్యోగపదవులు విసర్జించవచ్చును.

విద్యార్థులకు భూములు

పంజాబు ప్రభుత్వంవారు వ్యవసాయముపై అభిమానము కలిగిన విద్యార్థులకు క్రొత్తకాలనీలో 9 వేల ఎకరములుయిచ్చి వ్యవసాయము చేయించుచున్నారు. ఈ స్కీముక్రింద ప్రతివిద్యార్థికి 55 యకరముల మాగాణి భూమి యొసగబడును. ఈభూమిని సాగుచేసుకొనువారు స్థిరంగా అచ్చటనేయుండి యిండ్లు కట్టుకొని నివసించవలెను. వారు భూమిని స్వయముగా సాగుచేయవలెను. ఈ షరతులు 5 సం॥ పాటించిన పిదప భూములు విద్యార్థుల స్వంతము అగును.

వ్యాఖ్యలు లేని వార్తలు.

7-వ పేజీ కొరవ:

ముస్లిములు- కాంగ్రెసు:

పంజాబులోని జలలంధరు జిల్లా రాజకీయ మహాసభ కధ్యక్షతవహించిన అసెంబ్లీసభ్యుడు మియాన్ యిఫ్తికరుద్దీన్ గారు మహమ్మదీయులందరు కాంగ్రెసులో చేరవలెనని ముస్లిం రైతులు, కార్మికులు ప్రత్యేకముగ చేరవలెనని తెలిపిరి.

***

దేశీయవైద్యంపట్ల సవతితల్లి పెంపకం.

మద్రాసు ఎల్. యం. డాక్టర్ల అస్సోసియేషను సభాధ్యక్షుడు డాక్టరు ద్వారకనాథ్ రవిగారు తనవుపన్యాసంలో యిటుల నుడివిరి:

దేశీయవైద్య అభివృద్ధికొరకు ధనసహాయం చేసేటప్పుడునూ, అవసరాలు సమస్య వచ్చినప్పుడునూ, ప్రభుత్వంవారు సవతితల్లి ప్రేమ కనబరిచారు. వారుమనపట్ల ఆచరించుచూ వచ్చినది సవతితల్లి పెంపకము.

***

కడపజిల్లాబోర్డు ఆదర్శప్రాయమగును:

అర్థికదశయందు యివ్వబడిన అల్పాహారవిందు సందర్భమున కడపజిల్లా బోర్డు అధ్యక్షురాలు శ్రీమతి కె. రామసుబ్బమ్మగారు యిటుల తెలిపిరి:

ఇదివరకు స్థానికసంస్థలు యెక్కడో కొన్ని చోట్లయందు తప్ప తక్కినవన్నియూ స్వార్థపరుల చేజిక్కియుండెను. మరికొన్నిచోట్ల ఆయా వ్యక్తులకు జీవనాధారము, వారియొక్క పలుకుబడి వుపయోగించుకొని స్థానికసంస్థల పరిపాలన అంటే యేవగింపు కలుగునటుల చేసియున్నారు. పై విషయములను తొలగించి కడపజిల్లా బోర్డును ఆదర్శప్రాయంగా చేసెదను.

***

వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యం సంపాదించాలి.

పాట్నాలో నూతనంగా వార్ధా విద్యావిధానాన స్థాపించబడిన ట్రెయినింగు స్కూలులో వుపన్యసించుచూ రాజేంద్రబాబు గావించినహితవు:

భారతదేశం బ్రిటిషు రాజ్యంలోనుంచి సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యాన్ని సంపాదించుకోవడమేకాకుండా, మనలోమనం వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యాన్ని కూడా సంపాదించుకోవాలి.

***

విశ్వభారతి సంస్థ:

విశ్వభారతి సర్వసభ్య సమావేశంలో కవిశేఖరుడైన రవీంద్రుడు యిలా తెలిపాడు:

ఈవిశ్వభారతి సంస్థను నిర్మించడానికి నేను నాజీవితాన్ని అంకితంచేశాను. ఇప్పుడు నేను వృద్ధుడనైపోయాను. మరి ఎంతోకాలం నేను జీవించను. పోతూపోతూ ఈసంస్థను నాదేశీయుల చేతిలో భక్తిపూర్వకంగా పెట్టిపోవాలని కాంక్షిస్తున్నాను. నా ఈ జీవనసర్వస్వాన్ని స్వీకరించి, దీన్ని జాగ్రత్తగా కాపాడినట్లయితే శాశ్వతంగా కృతజ్ఞుడనై వుంటాను.

***

అస్వతంత్రత అవమానకరం.

భారతదేశమంతను ఏడువేల మైళ్ళ దూరముననున్న ఆంగ్లేయుల అధికారమునకు లోబడి యుండుట లజ్జాకరము, అవమానకరము.

—మాలవ్యా.

***

సిందురాష్ట్రంలో ఉద్యోగాలు:

సింధురాష్ట్రంలో ఉద్యోగులను నియమించు విషయంలో రాష్ట్రవాసులకే ఎక్కువ ప్రాముఖ్యత చూపాలని సింధురాష్ట్ర ప్రభుత్వంవారు ప్రకటించారు.

తమాషాలు.

నారయ్య: ఉత్తర దేశమంతా తిరిగావుగదా, హిమవత్పర్వతాన్ని చూశావా?
ధర్మయ్య: చూడలేదు. ఎందుకంటే అక్కడ నిల్చుంటే మన చిన్నతనం బైట పడుతుంది.

***

(ఇద్దరు పోట్లాడుకుంటున్నారు.)
పెద్దమనిషి: ఊరుకోండి, ఎందుకు పోట్లాడుకుంటున్నారు.
ఒకడు: మీ కోసమే.
పెద్దమనిషి: నాకోసం పోట్లాట ఎందుకు?
ఒకడు: మీకు గాడిదకున్న తెలివి అయినా లేదని వాడంటే నేను వుందన్నాను; అందుకే పోట్లాట వచ్చింది.

కాళహస్తి వార్తలు.

గాంధి సేవాసంఘ స్థాపన

గొల్లపూడి కృష్ణమూర్తిశర్మగారి అధికర్యమున గాంధి సేవాసంఘ ప్రారంభోత్సవం జరిగెను. సంఘ ఆశయములు, నియమావళి, అంగనిర్మాణం నిర్ణయించుటకు ఆర్. వెంకటసుబ్బారావు (అడ్వొకేటు), వి. మునికృష్ణయ్య (ప్లీడరు), ఎ. శ్రీనివాసన్, కె. గోవిందన్, పి. వెంకటరంగం గారలు వుపసంఘముగ నియమింపబడిరి.

***

జమీన్ రైతు కార్యాలయం

సమ్మెట పుట్టారెడ్డిగారి అధ్యక్షతన తాలూకా జమీన్ రైతు సంఘ కార్యాలయము, తాలూకా కాంగ్రెసు కార్యాలయం స్థాపించబడినది.

—పి. సుబ్బరామదాస్

సోవియట్ విద్యావిధాన మెట్టిది?

ప్రతిజీవియు తన వ్యక్తియొక్క ఆశయములను నెరవేర్చుకొనుటకుగాను ధనమును సంపాదించుకొనుట ప్రధానము కాదనియు, ఇప్పుడుగాని, మరొకపుడుగాని మానవజాతి సంతతికి సౌకర్యము చేకూర్చుటకు తాను తోడ్పడుటయే తనజీవితం వరకూ విధియనుట తాను మానవసంఘంలో నొకడుగాన, సంఘమంతటికి తినడానికి తిండి, వుండడానికి యిల్లు, సుశిక్షణను విజ్ఞానము వుండవలెనుగాన, వీటిని సమాన ప్రతిపత్తిలో కలిగించుటకు తాను పాటుపడుటయే తాను మానవసంఘమునకు ఋణము తీర్చుచున్నాడన్న సంగతిని గ్రహించేవిద్యను గఱపుచున్నారు.

సింధులో పెట్రోలు

సింధుకొండ ప్రదేశాల్లో పెట్రోలు బావులు కనిపెట్టబడినవి. సాలుకు 3 లక్షలకు (బ్రిటిషు కంపెనీవారికి కంటా) క్టుకు యివ్వబడినవట.

స్టౌ బీడీ

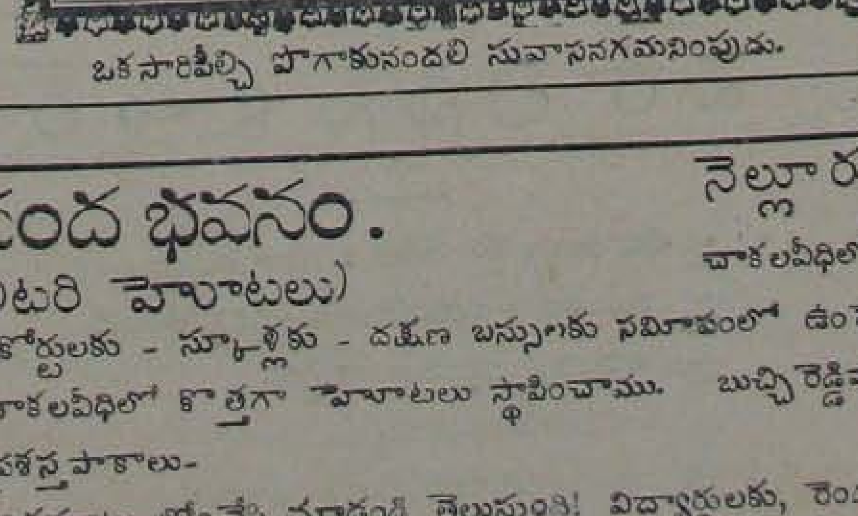

ఒకసారికాల్చి పొగాకునందలి సువాసనగమనించుడు.

ఆనంద భవనం.
(మిలిటరి హొటలు)

నెల్లూరు
చాకలవీధిలో

కోర్టులకు - స్కూళ్లకు - దక్షిణ బస్సులకు సమీపంలో ఉండే టట్లు చాకలవీధిలో క్రొత్తగా హొటలు స్థాపించాము. బుచ్చిరెడ్డిపాళెపు ప్రశస్తపాకాలు-

ఒకమాటు భోంచేసి చూడండి తెలుస్తుంది! విద్యార్థులకు, రెండు భోజనాలు, రెండు టిఫన్లుగాని, మూడు భోజనాలుగాని చేసి నెల 1-కి రు 9-0-0 లు. విడి భోజనం పూట 1-కి 0-3-6 లు.

పదార్థాలు నేతితోనే.

వి. వెంకటస్వామినాయుడు, మేనేజరు.
పి. యల్. రెడ్డి (బుచ్చి) ప్రొప్రయిటరు.

నేడు భావాలు మారిపోతున్నాయి. ఏవిధంగా మారుతున్నారో, ఏవిధంగా మారుతో తెలియకున్నది. పల్లెటూరులకు విషయాల్లో కూడా మార్పు చెందుతున్నది. మనకండ్ల ఎదుటనే మనం

నాటకకళా పరిషత్తు ★

నెల్లూరున 25-12-38 నుండి

అధ్యక్షులు: శ్రీమాన్ రాళ్లపల్లి అనంతకృష్ణశర్మగారు.

ప్రారంభకులు: గౌ॥ బెజవాడ గోపాలురెడ్డిగారు.

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు: శ్రీ బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డిగారు.

—x—

అధ్యక్ష, ప్రారంభోప, ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుని ఉపన్యాస ముఖ్యభాగాలు.

8 వ ఆంధ్రనాటక కళాపరిషత్తు నెల్లూరు పురమందిరాన 25—12—38 తేదీన ప్రారంభ మయినది. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు శ్రీ బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డిగారును, సభా ప్రారంభకులు గౌ॥ బెజవాడ గోపాలురెడ్డిగారును, అధ్యక్షులు శ్రీమాన్ రాళ్లపల్లి అనంతకృష్ణ శర్మగారును గావించిన ఉపన్యాసముల సారాంశములు

బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డిగారి ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షోపన్యాసము.

ఇన్నినాళ్లు ఆంధ్రనాటక కళాపరిషత్తు జరుగుచుండినను, స్థిరత్వము పొందిగాని, నియమావళికి కట్టుబడిగాని యుండలేదనియు, పరిషత్ సంస్థను రిజిష్టరుచేయించుట అత్యవసరమనియు, పరిషత్ చరిత్ర గ్రంథము రచించుట అవసరమనియు, ప్రసిద్ధనటకుల సంక్షిప్తచరిత్రము నొకదానిని వ్రాయుట కోరదగిన దనియు, ఈ గ్రంథమునందు నాట్యరంగాంగములయిన సంగీత సహాయము, వేషధారణము, రంగరచన నటభవన నిర్మాణము, స్వదేశ విదేశ నాటకకళలు, ఆంధ్రనాటకోత్కృష్టపరిణామములయిత్యాది ముఖ్యవిషయములు కూడనుండవలెననియు, పరిషత్సభలకు అంగములుగ కొన్ని వస్తుప్రదర్శనము లుండవలెననియు, ఈ ప్రదర్శనములవలన నటకులకు అనటకాళి మానులకు కొంత ఆకర్షణము కలుగునని యు, అను రూపనాటక ప్రదర్శనములు నాటకకళాభివృద్ధి కెంతో తోడ్పడగలవనియు తెలిపిరి.

బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డిగారు.

నాటకముల ధోరణిని కాలము అతిరయముగ మార్పుచేయుచున్నదనియు, కొనువ్యను సన్నగిలుచున్నదనియు, సంగీతము పరిసాప్తిని యమై పోవుచున్నదనియు, నటనాచతురత స్వదేశీయ పరాల గాంభీర్యమును వదలుచు విదేశీయములో లీనమైపోవుచున్నదనియు, కలుత్వేషములు నాటకములలో ప్రతిఫలించుచున్నవని కొందరు వ్యాఖ్యానించెదరు క్లిష్టములు ఆంధ్రనాటకోత్సాహము అతిశయమైనదు అంత తాయకుననియు తెలిపిరి.

మన మహాసభాభాగ్యమున, రసజ్ఞులును ఉత్సాహపూరితులునగు మంత్రిగోపాల రెడ్డిగారు ప్రారంభోత్సవమును జరుపుటకు అంగీకరించిరి ప్రాజ్ఞులును అమరభర పరులునగు పండితవర్యులు రాళ్లపల్లి అనంత కృష్ణశర్మగారు అధ్యక్షత్వమును వహింప నంగీకరించిరి. మయినూరు పండితులను నెల్లూరి పండితసాతులు ప్రేమ పూర్వకమయిన ఆదర గౌరవమును జూపిరే యీ కార్యము నెరవేర్ప వారిని కలిసిరి. వీరిద్దరిమూర్తికీర్తుల నెరుంగని ఆంధ్రులందరని యనటలో కైతనము లేదు. మా మాగ్గుకికిని నాటకములాడు ఆడించు ఆలవాటులు లేకున్నను, అట్టివారి నాదరించి ప్రకాశింపు వాడుక లేకపోలేదు.

లాయత్తచిత్తులయి అందోళనా పడుచున్నారనియు, ఇత్యాదులు మన నాటకకళకు యొదు

ఇక, గౌరవనీయులు, శ్రీయుతులు బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు అమూల్యములయిన తమ పలుకు పేసలతో విజయారంభము గావించ వలయునని మాయందరి పక్షమున కోరుచున్నాను.

***

గౌ॥ బెజవాడ గోపాలురెడ్డిగారి ప్రారంభోపన్యాసము.

నాటక కళాపరిషత్ కాలాంతరాల రోపాలకు గురికాకుండా నిలిచ్చిన రెండుమిదల పరిషత్తు జరుపడం సంతోషమైన, గర్వించదగిన విషయం పరిషత్ సభలకు వెళ్లడం నాకు యిదే ప్రథమం తొలిమాటే ప్రారంభోపన్యాసకుడుగా రావడం మీరు నాయందు కనపరచిన ప్రీతివలననే. ఇందుకు ఆహ్వానసంఘమువారికిని, మీకును ఎంతో కృతజ్ఞుడను.

నటులకు సరియైన సాహిత్య పాండిత్యం వుండి, అభినయం, సంగీతంలో నైపుణ్యం వున్నపుడే నాటకం బాగుండుట కష్టం. నేటి నటీనటులలో ఇవి ఎంతమాత్రం వున్నాయో యని ఆలోచించాలి. నటులు వారిలో వుండే గుణదోషాలను బాగా పరిశీలించుకోవాలి. తాము పెద్దవారమని వుప్పొంగిపోకూడదు.

పరిషత్‌ను రిజిష్టరుచేసినగాని ప్రజాదరణ, చక్కని పునాది యేర్పడుట కష్టము.

నటకులచరిత్ర వ్రాయించుట అవసరము. పరిషత్తో పాటు యెగ్గిరిపినవాలనువాడే జరిపినచో పరిషత్ సభలు ఎక్కువ జయప్రదముగ జరుగగలవు.

ఆదర్శప్రాయముగు డ్రామాలు వేస్తే చెల్లుబాటని యీ మాయా నాటకాలను, ప్రజలను ఆకర్షించేవాటిని వేస్తున్నారు. ఇలా వుండకూడదు. పరిషత్ వారు ఉన్నత భావాలు తెలిపే నాటకాలు వేయించుట అవసరం. ఇటువంటి నాటకాలు వ్రాసినవి లేకపోయినచో పరిషత్ వారే వ్రాయించుట అవసరం.

చూస్తున్నాము. ఇలాంటప్పుడు యీ మార్పులతో అనుగుణ్యంగా మన నాటకాలు కూడా మారవలెనా లేదా యని ఆలోచించాలి.

నాటకం అంతా కృత్యమైన కళానికి నైసర్గికం కాదు. స్టేజి మీదనుండే చంద్రమతి అపుడు చంద్రమతి కాజాలదు గాని, ఆమె పాత్రలోని రసము ను నటులు ఏడిపిస్తూరి హృదయాలు ప్రేక్షకులను కళపరచు కొంటుంది.

సాహిత్యం గాని, ఏది గాని అంతా కృత్రిమమే, అతిశయోక్తియే. ఒకకవి కథలను నాటకాన్ని వ్రాస్తే వారిని గౌరవిస్తున్నాము. అయినా కీర్తిచెందుచున్నారు. నిజంగా దుష్యంతుడు శకుంతల వుండేవారో లేదో, ఎవరికీ తెలియదు. ఊహించి వ్రాసిన నటుసేన నాటకకర్తను గౌరవిస్తున్నాము. ఇదంతా కృత్రిమమేనని తెలిసి కూడా గౌరవిస్తున్నాము. ఇదిఅంతా కృత్రిమమైనా దీనిలో కళ వుంది.

నటులకు అవసర తర్ఫీదులు దేశంలో దొరకుటకు తర్ఫీదునుసంస్థలు లేవు. రంగస్థలం మీదికి అవసర తర్ఫీదును, శిక్షణ లేకుండా రాకూడదు. ఈ తర్ఫీదును యిచ్చే బాధ్యత నటుల్లోనే పరిషత్ వారే ఏర్పాటు గావించుట అత్యవసరము. లేనియెడల పరిషత్తులు జరుపుటే సంశయాస్పదం కాగలదు.

సినిమాలవల్ల నాటకాలకు పెద్దదెబ్బ తగిలింది. నాటకాలు స్థిరత్వం సంపాదించుకోవాలంటే ఎన్నో ఉపాయాలు ఆలోచించి, ఎక్కువ ఆకర్షణీయంగా చేయాలి, లేకపోతే కాలక్రమేణా కలియుగలవు. 10 సంవత్సరాల్లో సినిమాలవల్ల నాటక ప్రపంచంలో ఎంతమార్పు కలిగిందో చూడండి.

దీనితోంకెక్కి కథ పేరిట మాయాజాలము.

నాటకకళా పరిషత్తు

(5-వ పేజీ కొరవ)

పరిషత్‌వారు సంగీతం, పురాతనచరిత్ర, సాహిత్యం బోధించే పాఠశాలను స్థాపించాలి. ఉమారంభాయు శేషంలో పూర్వం ఉమారంభాయి ఎటువుండేవో చారిత్రిక నాటకాలలో నడపించాలి. శేకహాకే జనాదరంగా చారిత్రిక ప్రదర్శనాలు జరగాలవు.

ప్రభుత్వంవారివల్ల కూడా కొన్ని నిర్బంధా లున్నాయి. ప్రభుత్వంవారుకూడా ఎంతవరకు సహాయంచేయ వీలగునో ఆలోచించి సానుభూతి, ఆదరణ చూపించాలి. నిరాదరణ అందరికీ కష్టం.

నెల్లూరుజిల్లాలో అనేకులు నాటకరంగంలో కీర్తిప్రతిష్ఠలు గడించారు. వారిలో సౌకరగు దొరసామి అయ్యంగారి చిత్రపఠము బహిర్గతం చేయించడం సంతోషమైన విషయం:

శ్రీమాన్ రాళ్లపల్లి అనంత కృష్ణ శర్మగారి అధ్యక్షోపన్యాస భాగాలు

నెల్లూరు గొప్ప

ప్రస్తుత పరిషత్ జరుగు నెల్లూరుపేరు విన్న తోడనే నాటకరచనా ప్రపంచమున నాయకమణులవంటి యిద్దరు మహాపురుషులపేర్లు రేతెలుగువానికిగాని స్మరణకు రాకమానవు. ...

రసమననేమి?

సాహిత్యము ప్రచారములు సమిష్టియని, ... నాటకమని చాటి చెప్పి ...

...

తీనమైన రూపకములు

...

పద్యారంభమును తెంచుకొన్న సాహసిక నటులకేతి కీర్తిని లభించినా, వారిలోపమునందులు పిడికిళ్లపిసుకులు, వడక గద్గదస్వరము మొదలగు తోనటు నటులను మిరిమీరి ప్రయోగించి పద్యముల స్వాదయు సౌకుమార్యమును పదపదము చేయుదురు. మఱుకులాంగి కళాకులమునకు తృప్తిపకుట రొంటి సంస్కారులైనను, మనుష్యులకు స్వాభావికమైన ఇంద్రియధర్మము. మద్యము వాసన మాదినను ప్రాయశ్చిత్తము చేసుకొనవలెననిమ్ము యాచరించు పరమవైదికునికిగూడ బలవంతముగానో, మోసముగానో, ఒక గంపెడు కల్లులోని "లాహిరి, గంజాయి"లు పాడించి తైలక్కలాడింపవచ్చును. ఇట్లే నాలుగైదుమారులు చేసినచో ఇక బహ్మానందరుడు కొనవంతలో తుదివానిని దింపవచ్చును.

శ్రేకగలిమి సే యుత్తమనాటక కళయుని కొందరను కొందురు ఇట్టి నాటకముల నాట్యముల ప్రభావము యిటీవల కొంత తగ్గ సూచనలున్నవి ఇటువంటి నాటకములు రచించువారును, అభినయించు వారును అరుదగుచున్నారు ...

...

ఆపదలు ఉండవచ్చునుగాని కోరిక కట్టుకొనబడలేదు. ...

సామాజికములగు రూపకములు

...

సినిమాలు : నాటకాలు

సినిమాలవ్యాప్తి చేత నాటకములకు వ్యాప్తి తగ్గినదని కొందరియభిప్రాయము. ...

... నను పాశ్చాత్తుగా అభినయమును చూచినంత తృప్తి పరంపరగా చూచినపుడు కలుగదు. సినిమాలలో పరికరములను పెంచుటకు ఎక్కువ అవకా...

... శం కలదు- ...

జనులను రసికుల జేయుట

జనులను రసికులుగా జేయుటచేత ప్రసిద్ధించుట రసోపాసకులకు కరవని పద్యముల ధర్మము. ... విద్యాశాఖవారు యీ విషయమున యెక్కువ శ్రద్ధవహింపవలసి యున్నది.

నెల్లూరు జిల్లా రాజకీయ బాధితుల సంఘము

తే 24-12-38 దిన నెల్లూరు జిల్లాలోని అన్ని ప్రాంతాలవారు హాజరైరి.

నెల్లూరు జిల్లా రాజకీయబాధితుల సంఘము స్థాపింపబడి ఇంటి కృష్ణారావు అధ్యక్షులుగను, పాటూరు సుబ్బరామయ్య, మెల్లూరు వెంకట శేషయ్యగారలు కార్యదర్శులుగను ఎన్నుకొనబడిరి.

కార్యనిర్వాహకసభ్యుల ఎన్నిక జరిగెను.

క్రింది తీర్మానములు గావించబడెను-

మండలంలో కాంగ్రెసు ఉద్యమమందు పాల్గొని బాధలననుభవించుచున్న కార్యకర్తలు తమ కష్టాలు వ్రాసి జనవరి తే 15 వ లోగా సంఘమునకు తెలుపవలెను-

(2) సదరు బాధితులకు సహాయముకొరకు ప్రభుత్వంద్వారా ఒడయుటను గురించి సంప్రదింపులు జరుపుటకు అధ్యక్ష, కార్యదర్శులకు అధికారమిచ్చిరి.

(3) కాంగ్రెసు ప్రచారకులను జిల్లా సంఘం వారు నియమించవలెననిరి.

(4) కస్తూరిదేవి విద్యాలయం, పల్లిపాడు సత్యాగ్రహం, పునరుద్ధరణకు కాంగ్రెసు భవన నిర్మాణానికి కాంగ్రెసు సంఘం కృషిచేయవలెననిరి.

(5) త్రిపురి కాంగ్రెసు డెలిగేట్లకు ... ఆర్థికముల ఎన్నికలకు ... నిర్ణయించవలెను-

మెల్లూరు వెంకట శేషయ్య,
కార్యదర్శి.

PILESOL KUREALL LABORATORY BANGALORE CITY

పైల్‌సాల్.

మొలల వ్యాధులకు శస్త్రము లేకనే పూర్తిగా నయముగును. గొప్ప గొప్ప డాక్టరులవలన ఆస్పత్రులలో మెప్పుబడసి వాడబడుచున్నది. బ్రిటిషు గవర్నమెంటు వారి వలన హిందూదేశములోను. ప్రపంచ మంతటను రిజిష్టరు చేయబడిన ఔషధము. పైల్‌సాల్. విఖ్యాతిగల పైల్సుకు ఔషధము. ఇది లోపల వెలుపల, మొలల దయినను, రక్తము, చీముపడుట, ఎంత ఎక్కువ తక్కువ జబ్బులను వెంటనే కుదుర్చును.

పైల్‌సాల్ మందు చల్లగా వుండును. ఆసనమందు ప్రేలాడు, అశుద్ధ రక్తనాళములు, మందువూత వలననే పైకిపోవును. ఆసన మందు. జిల, మంటలను వెంటనే ఆపును. పైల్‌సాల్: సుఖ విరేచనము కలుగజేయును. ఉపయోగించు విధానము ఔషధములతో పంపబడును.

అనేక యోగ్యతాపత్రములు గలవు.

పైల్‌సాల్ ఔషధము క్యూరాల్ లే బ్రొటరి. (రిజిస్టర్డు)

బెంగుళూరు సిటీవారి అసిస్టెన్సు తయారునూ అయివున్నది.

పెద్దబుడ్డి వెల రు. 5-0-0. అర్ధబుడ్డి రు. 2-12-0 పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

దొరకు స్థలము. ...

సి. సుబ్బారావు - కెమిస్టు - నెల్లూరు.

ది భవానీ మెడికల్‌స్టోర్సు - కావలి (నెల్లూరుజిల్లా.)

• అశరీర వాక్కులు •

అఖిలభారత జాతీయగీతం వందేమాతరం!

క్రైస్తవయాత్ర సిద్ధమౌతున్నట్టు జయధ్వానాలో ఇన్‌క్విలాబ్ జిందాబాద్- అంటే విప్లవం వర్ధిల్లు గాక! అని అంటే ఎలాటివి అవదుగాని—

వందేమాతరం- అంటే పాదల్ ఎత్తుతాయి సంస్థానాలు—

ఆవందేమాతరం జాతీయగీతంలోంచి ఉప్పొంగి ముందుకుందు ధ్వని వినిపిస్తాం కేవా అసంస్థానాధి కారులకు కొంతమంది మహమ్మదీయులకు కూడా!

గాడ్ సేవ్ ది కింగ్ జాతీయపాట పాడితే సంతో షంవాళ్లకు!

వందేమాతరం గీతలో మహమ్మదీయుల్ని ఇండియాలోంచి తరిమి కొట్టండి అని బోధిస్తూం దట-

అందుకే వాళ్లు హైదరాబాదులో ఉస్మా నియా కాలేజీలో హిందూ విద్యార్థుల్ని తరిమికొ ట్టడం- పెద్ద అసమ్మతిగుర్తొక్కడం-

సమ్మె జయప్రదంగా జరుగుతూండడం-

••

అసలు 'వందేమాతరం' అంటే 'తల్లీ వందనములు' అని-

••

మరి దీనికెందుకు ఇంత ఆర్భాటం- అట్టహాసం! అలజడి- ఆందోళన!

••

వందేమాతరం పాడుతున్నందున తెలుగు 'గృహలక్ష్మి'కి హైదరాబాదులో బహిష్కారణ జరిగింది- మరాటీ 'తారాం' కూడా ఆవిధ వందేమాతరం పాటవుండి ఆక్షేపణ పట్టింది.

అయితే రాజకీయవాహిని వీక్షకులవారి 'వందేమాతరానికి' యిదునంటే నోటీసిస్తారను కుంటా మా పరిపాదుల్లో రాకూడదని నైజాం ప్రభుత్వం-

ఆహా నైజాం ప్రభుత ఎంత గుడ్డి ప్రభుత్వం! అనాగరిక ప్రభుత్వం! ఆ వందేమాతరం గీత మంటే ఈ ప్రభుత్వాలయింతగుండె పాదల్ వుంటే మరి కాంగ్రెసుకేటి యెంత పాడతారో!

ఈపాదలెత్తడం రెయ్యో వాళ్లకే తెలి యాలి-

వందేమాతరం!

•

జనవాణినీతి

గాంధిగారు హరిజన్వ్యాసంలో జర్మనులు యూదులపట్ల అవలంబిస్తున్న పద్ధతి భాలబాధా కరం హింసాపూరితంగా ఏసర్కారైతా ప్రపంచం అలాంటి క్రూరత్వాన్ని సహించదని విమర్శిం చారు-

అందుకు ఒక జర్మనుపత్రిక గాంధిగారిని దూషిస్తూ మాజర్మను సంగతి కొల్పా ఎందు కంటూ వ్రాసింది- ఆ పత్రిక పత్రికేదో తెలుస్తుంది గాంధిగారికి ఆవార్తను తగిలి మెరుగుల్లా పెద్ద పెద్ద హెడ్లైన్సుతో హా ళాలుచేసింది జనవాణిజంగా అంటున్న వార్తను యిూక్రింద కింది పద్యాల్లో గాంధి గారి బొమ్మను ప్రచురింపు ఆపత్రిక వదిచే వారి కల్లానం తెలిసి కక్కుర తేటతెల్ల మవు తూంది.

•••

కాంగ్రెస్సంకేమైనా అంటే హింసా వాలాల్ని అక్కర్లేదంటే ఓర్వలేని జనవాణి సోదరమానవుల్ని యూదుల్ని దిక్కుమాలినోర్లంతో చూకూ అహిం సావాదాన్ని ప్రతంగాగల గాంధిగారు విమర్శి స్తే 'జనవాణి'కి నమ్మలా ఎక్కింది కాబోలు. మాటచేత తకరు లై పెకరుకల్పి లై అవకతవకల వ్రాతల్తో విందువార్త చేసాడు. ఆడే కాబోలు 'నింవార్తలకు జనవాణి' అంటారు.

జనవాణి ప్రకటించిన ఆవార్తల హెడ్డింగు పదాలను పూర్వకాలాల మామిత్రుడు గాంధిభక్తుడు గాంధిగారు దివ్యశక్తి- అవతార పురుషుడు- లోకోద్ధారకుడు- లోకోత్తర పురుషుడు అని నమ్మే వాళ్లలో ఒకడు.

ఆడు ఈరెండుపద్యాలు 'జనవాణి' పద్యా లను ప్రాటుపుతాయట వ్రాసి పంపాడు. కాని ధైర్యశాలుల వాడయితే జనవాణికే పంపి, ప్రచు రించపోతే యింకోపత్రిక్కి పంపితే బాగుం డును

—కు యింత శ్రమ వుండకపోవును.

ఆపద్యాల్లో ఒకటి:

'నక్కలు బొక్కలు వెతకును,
నక్కరతో మారబంధి యెగడిత వెదకున్
కుక్కలు చెప్పులు వెదకును
తక్కెడ పాలంజలోడుకు
తప్పు వెదకున్'

ఆంధ్రరాష్ట్ర జమీన్ రైతు సంఘము.

ఈ సంఘముయొక్క కేంద్ర కార్యనిర్వాహక 4-1-39 తేదీని దక్షిణవిశాఖజిల్లా చోడవరం లో యీక్రింది అంశములను గూర్చి యాలోచించుటకు సమావేశమగును. కావున తాము తప్పక దయ చేయ ప్రార్థితులు.

(1) మదరాసు శ్రీరాములో జరిగిన యీ సంఘముయొక్క సాధారణసభలో నియమింప బడిన ఉపసంఘమువారు జమీందారీల విచారణ కమిటీవారి రిపోర్టులో జరుగవలసిన సవరణలు, చేర్చవలసిన అంశములను గూర్చి తయారుచేసిన నివేదికను యాలోచించుట.

(2) యితర ముఖ్యవిషయములు.

చోడవరంను అనకాపల్లిలో రైలు దిగవలెను. అనకాపల్లిలో డాక్టర్ జే. నారాయణమూర్తిగారి యింటికి రావలెను.

కోవూరు తాలూకా ప్రాథమిక విద్యాసంఘ సమావేశము.

పైసంఘ తృతీయ మహాసభ జనవరి 9, 10 తేదీలలో కోవూరునందు జరుగును. జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులు బంగల్లు కోదండరామిరెడ్డిగారును, వెంకటగిరి కళాశాల ప్రిన్సిపాలు యం. యస్. రాఘవన్ గారు అధ్యక్షత వహింతురు-

విద్యాశాఖామంత్రిగారి పార్లమెంటరీ సెక్రటరి సి. జే. వార్కీగారు ప్రారంభోత్సవం జరుపుదురు- గోపాలరెడ్డిగారుకూడా సభకు విచ్చేయ నంగీకరించిరి-

8 తేది విషయనిర్ణయసభ జరుగును-

వి. రామయ్య,
సెక్రటరి-

ముఖ్యముగా బిడ్డలకు
డోంగ్రే గారి బాలామృతము

రామకృష్ణ ఖాదీభాండారం
ట్రంకురోడ్డు — నెల్లూరు.

మావద్ద అన్నివిధములైన శుద్ధఖద్దరు రకాలు దొరుకును.
సన్నము - జరీనేటు - రాజపాళెం - పొందూరు - కనుపూరు పన్నిరకాలు ధోవతులు - అంగవస్త్రములు - సాదాగీరల షర్టింగు రకాలు_ తుండ్లు అన్నివిధములైనవి కలవు.
ఇంకా అవసరమయిన రకాలు ఆర్డరిస్తే నేయించియిస్తాము కూడ.
వెల సరసం - ఫల మధికం.

రాయవరపు జగన్నాథం,
ప్రొప్రయిటరు.

స్వాతంత్ర్యసమర పంచ భూతాలు

మద్రాసు సాహుకారుపేట కాంగ్రెసు వార్షి కోత్సవ సందర్భంలో యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు అధ్యక్షోపన్యాసంలోని కొందువాక్యాలు:

పరనికంటకే ప్రభుత్వమును పదభ్రష్టం చేయడానికి పోరాడుతున్న కృషం అమలు జరిపిన నిరత శిక్షణ విధానమును కాంగ్రెసు ప్రభుత్వముననే తప్పిన తర్వాతకూడ, కాంగ్రెసువారి పౌరసత్వ స్వాతం త్ర్యములను అరికట్టడానికి ఉపయోగ పరచడం సమంజసం గాదు.

స్వరాజ్య సంపాదనా సమరంలో ఐదు లక్ష్యములు గలవు అవి (1) సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య ము (2) సంపూర్ణజాతీయత (3) అకలంకమయిన నిందునాన్యాయము (4) ఆదర్శ ప్రజాస్వామ్యము (5) సంపూర్ణంగా రాజకీయ రంగంనుండి మత విషయాలను తొలగించుట.

దేవదాసీ బిల్లు.

ఈబిల్లును మద్రాసు అసెంబ్లీలో శ్రీమతి కంథం అమ్మన్న రాజాగారు ప్రతిపాదించెదరు.

దేవదాసీలు దేవాలయములకు అర్పితములయి నప్పటికి న్యాయబద్ధమయిన వివాహము చేసుకొన వచ్చుననీ, అట్లు వివాహము చేసుకొన్నవారి సంతానమును సక్రమ సంతానమని యీబిల్లు వుద్దేశం. ఇందువలన పతితమయి పోయివున్న దేవ దాసీ సంఘం అభివృద్ధి చెందగలదు.

కోడలును అత్త హత్యచేయుట.

మీర్జాపురంలో మూర్తి కేని శీతమ్మ అను నామె తన కోడలు హైమవతమ్మపై కోపగించి చెంబు లతో తీవ్రముగా కొట్టింది- ఆయువుపట్టున దెబ్బ తగిలి కోడలు స్పృహ తప్పిపడిపోగా, అత్తగారు ఆమె మెడకు తాడుకట్టి యీడ్చుకొనిపోయి బా విలో పడవేసింది- పోలీసువారు అత్తను అరెస్టు చేశారు- ఈమె నేరాన్ని ఒప్పుకొనింది-

ఎం. ఆర్. జయకర్

ఫెడరల్ కోర్టు జడ్జీగానున్న ఎం. ఆర్. జయ కర్ గారు ప్రీవీకౌన్సిల్ జడ్జిగా నియమింపబడిరి.

సింధురాష్ట్రంలో అస్పృశ్యతా నివారణం.

బావులు, చెరువులు మొదలగు వరగోలను తెరచుటకు నిర్బంధంగా స్థానిక స్వపరిపాలనా సంస్థలకు గ్రాంట్లు యివ్వబడవనియూ, ఈసంస్థ లను ప్రభుత్వంవారు రద్దుచేయుటకుకూడా ఆలో చించెదరనియు ప్రభుత్వంవారు ప్రకటించిరి.

•••

కాశీ హిందూ విశ్వవిద్యాలయానికి 50 వేలు.

సంయుక్త రాష్ట్ర ప్రభుత్వంవారు కాశీ హిం దూ విశ్వవిద్యాలయానికి రు 50 వేలు విరాళ మిచ్చారు.

ప్రకాశంగారి కమిటీ రిపోర్టు

—x—

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘము, దక్షిణ భారత కర్షకసభ్యుల సంయుక్తసమావేశ తీర్మానాలు

సమావేశమునకు శ్రీ ఆచార్య రంగాగారు అధ్యక్షత వహించారు.

ఆం. రా. రైతు సంఘాధ్యక్షులు శ్రీ కొ. సత్యనారాయణమూర్తి, ఆం. రా. జమీన్ రైతు సంఘ ప్రధాన కార్యదర్శి, వెల్లూరి వెంకటరామానాయుడుగారు, శ్రీకాకుళ సమాఖ్య కార్యదర్శి, శ్రీ ఆర్. వి. స్వామినాథమ, పర్లాకిమిడి రైతు నాయకుడు శ్రీ కె. సత్యనారాయణగార్లు సభకు వచ్చిన వారిలో ప్రముఖులు.

ప్రకాశం కమిటీరిపోర్టును సమాలోచించుటకై ఈ సంయుక్త సమావేశము పిలువబడినదని ప్రథమమున అధ్యక్షులు నివేదించినారు.

పిదప సాకల్యముగా కమిటీ రిపోర్టును చర్చించి సభవారు ఈ క్రింది తీర్మానములు గావించినారు.

తీర్మానములు.

(1) రైతులు జమీందారీ గ్రామాలలో చిరకాలమునుండి అనుభవానికి హక్కుకలిగిన అడవులు, సాముదాయక భూములు, బావులు, చెరువులు, యితర జలాశయములు, ఖనిజసంపత్తిగల యితర ప్రదేశాలు- వీటిల్లో రైతులయొక్క హక్కును స్థిరంగా నిర్ణయించినందుకు-

ప్రథమంలో పర్మనెంటు సెటిల్మెంటు రైతుల సదుపాయము చాలోచించి చేయబడినప్పటికీ జమీందార్లు అవినయాన్ని కప్పిపుచ్చి తమ యిష్టం వచ్చినట్లుగా శిస్తులువిధించి 186 సంవత్సరాలుగా రైతులకు చేసిన గావించిన అన్యాయమును ఖండించి,

రైతుల ప్రధానమైన కోర్కెలు- అధికశిస్తులను అక్రమశిస్తులను రద్దుచేయుట మున్నగు మొదటివేరాలో చెప్పినట్లు, రైతులహక్కులను స్థిరమని, న్యాయమని నిర్ణయించినందులకు.

ఈసభవారు ప్రకాశం కమిటీవారికి తమ కృతజ్ఞతను వెల్లడిచేయుచున్నారు.

(2) ప్రకాశం కమిటీవారు జమీందార్ల కేవలం శిస్తు వసూలుచేయు మధ్యవర్తులని తీర్మానించియు,

జమీందారీ విధానమును రద్దుచేయవలసిన ఆవశ్యకతను గమనించి, అట్టిశిఫారసు చేయకపోవుటను గురించి ఈసభవారు చింతించుచున్నారు

(1935 గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా చట్టములో కూడ పెర్మనెంటు సెటిల్మెంటును రాష్ట్రప్రభుత్వము రద్దుచేయగలదు; వైస్రాయిగారి యనుమతిని కూడ పొందవలసియుండును)

అయినప్పటికీ, జమీందారీ విధానమును యింకను మాత్రము కొనసాగనిచ్చినను, రైతులకు దుర్భరదారిద్ర్యము తప్పదనియు ఆగ్రామములు సాంఘికంగా చాలా వెనుకబడి వుంటవని వరిమిత వాదియగు (జమీందారుకే) ఒకసభ్యుడు తప్ప తక్కిన కమిటీ సభ్యులందరూ అభిప్రాయపడుట ఈసభవారికి కొంత సంతృప్తిని కలిగించినది

(3) ప్రకాశం కమిటీరిపోర్టులో మరొకసిఫార్సు చేసియుండ వలసినది.

ఇండియన్ టాక్సేషను విచారణకమిటీ శిస్తును పన్నుగా చూడవలెనని నిర్ణయించిన మధ్యంతర మంత్రివర్గ నిర్ణయ మార్గ్గాల్లో కమిటీ వానితో ఏకీభవించినది. పురాతన భారత సంస్థానములందు 6 వ వంతు లేక 10 వ వంతు వుండినది.

కనుక శిస్తు 6-వ వంతుకు మించరాదని నిర్ణయించబడవలెను. లేదా కరాచీ సూత్రములను అవలంబించవలెను.

అట్టి ఆదాయంరాని పొలములపై శిస్తువుండకూడదు.

కొన్ని నియమితమైన ఎకరాలకు లోపలి భూమి విస్తీర్ణమునకు శిస్తు వుండకూడదు

(4) జమీందారీ విధానం రద్దుగావలెననే ఆశయానికి జమీన్ రైతుల ఆందోళన నంతయు కేంద్రీకరించవలెను. ఈఆందోళన ఫలితంగా రైతులకు కల్గే ప్రతి ఫలమంతా ఈవిధానం యొక్క నిర్మూలానికి తోడ్పడవలెను.

(5) పర్మనెంటు సెటిల్మెంటు రేట్లు విధించినంతమాత్రాన రైతు సౌభాగ్యము చేకూరదని ప్రకాశం కమిటీ వారికి తెలియకలేదు. ఆ ఆశయసిద్ధికి జమీందారీ విధానముపోక తప్పదు.

(6) జమీందార్లు అప్పుడే వ్యతిరేక ప్రచారం ప్రారంభించి, రాజకీయ సంస్థల సహాయము ఆపేక్షించుచున్నారు

కాంగ్రెసు వాదులు రైతులు మేల్కొని వెంటనే ఆందోళన ప్రారంభించవలెను.

(7) ఈనాంకారీ రైతులకు ప్రత్యేకచట్టము చేయబడునవరకు ఎస్టేటుల్యాండుయాక్టు అమలులో వుండవలెను.

(8) ఈనాం రైతులను జమీన్ రైతుల నుండి విడదీయుట భావ్యముగాదు. జమీన్ రైతుల కంటెను తీవ్రతను పీడింపబడుచున్నారు. కనుక జమీన్ రైతులపట్లవలెనే, వారికిని చట్టము ఏర్పాటు గావలెను.

(9) ఈవిషయమై తీవ్రమగు ఆందోళన గావించి, శాసనసభలు, మంత్రివర్గము ఈ సమస్యను పరిష్కరించి ఇనాం రైతులకు ప్రకాశం కమిటీ రిపోర్టుచేసిన అన్యాయము మాపు కావలసియున్నది.

(11) 250 రూపాయల నిఖరాదాయమునకు లోగా శిస్తువిధింపకూడదు. అందువల్ల వచ్చిన లోటును పట్నమాసముల వారికి, ధనవంతులకు, సాహుకార్లకు అదనపు శిస్తులువేసి పూర్తిచేయవచ్చును.

—

రైతు ప్రబోధము గావించవలెను

—x—

బిల్లునకు ప్రతిఘటన శక్తులగు జమీందారీ సామ్రాజ్యశక్తులను ఎదుర్కొను అవశ్యమును గురించి ప్రచారము జరుగవలెను.

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘాధ్యక్షుడు

శ్రీయుత కొమ్మారెడ్డి సత్యనారాయణమూర్తిగారు.

జమీందారీ కమిటీ రిపోర్టు బయటపడి నెలయైనది. రిపోర్టులోని సంగతులు పెక్కుగ్రామములలో యింతవరకు తెలుపబడలేదు. ఈఅమూల్య తరుణమును మన మెంతమాత్రము పోగొట్టినను భావి రైతాంగము మనను దూషించును. చిత్తూరు జిల్లాలో నాపర్యటనలో అనేక గ్రామములవారు 'బాకీ మాకేమి తెలియకుండా ఏమిచేయాలో తెలియని స్థితిలో వున్నాము' అని వినవచ్చినవి. కారణ మేమి? నేతలు ఇచ్చటచ్చట ప్రచారము చేయుచున్నారు, కాని ఆనేత నిర్మాణంలోను రైతుసంఘ నిర్మాణంలోను లోపమే క్షేత్రగతిని ప్రచారము జరుపలేకపోవుటకుగల కారణమనుట నిర్వివాదాంశము. కావున యిప్పుడైనను రైతునేతలు ప్రజాసేవకులు శాసనసభ్యులు, జిల్లాబోర్డు సభ్యులు, కాంగ్రెసు విన్నగు ప్రజాహిత సంఘసభ్యులు, అందరు రేపైతేను సేవాదృష్టిని రైతుల వైపునకుమరల్చి 1 లేక 2 నెలలపాటు నిరంతర సేవచేయుటకు పూనుకొనవలెను. ఒక్క జమీందారీ గ్రామము మిగలకుండా రిపోర్టు సంకేతాన్ని అందజేసి బిల్లు రైతులకు అనుకూలముగా శాసన మొనర్చబడుటకు అవసరమగు ఆందోళనాగ్నిని ప్రజ్వరిల్ల చేయవచ్చును. ప్రతివారచ్చట ఆయా ఎస్టేట్లలోని గ్రామ సంఖ్యనుబట్టి ఫిర్కాలకు నల్గురు వంతుగాను 2, లేక 1 మాసాలుగా రైతు సేవాదళములు ఏర్పడి వారి వదరను ప్రచారం గావించిన 15 రోజులలో అనగా డిసెంబరు 10 నాటికి అన్ని గ్రామములనుండి రిపోర్టు రైతుల యభిప్రాయము వారికి కావలసిన సూచనలను మహాజ్ఞాపత్రముగా సమర్పించవచ్చును. అప్రకారము జనవరి 13, 19 వరకు జరుపవలసిన జాతీయ రైతు రక్షణమంతా అవశ్యతనుగురించి జన 20 జమీన్ రైతు దినోత్సవాతిశ్యాకతను గురించి జనవరి తారీఖులోగా రైతు వెల్లరు సంఘ భద్యులుగా చేర్చుకొని తమ సంఘబలమును వృద్ధిగావించి బిల్లునకు ప్రతిఘటన శక్తులగు జమీందారీ సామ్రాజ్యశక్తులను ఎదుర్కొను అవసరమును గురించి ప్రబోధించవలెను. ఈ ఆందోళనా సందర్భమున ప్రతిసేవకుడు నవశక్తితో ప్రతి సంఖ్యగ్రామములను కోరకముందు హద్దుగ ఏర్పాటుచేసుకొని బిల్లు శాసనమగు పర్యంతము ఆయా గ్రామములలో రైతు సంఘములు అవసరమైనయెడల యిచ్చుటకు కార్యక్రమమును బాధ్యతతో కొనసాగించవలెను. కనీసము ప్రకాశం రిపోర్టు సూచనల వరకైనా రాష్ట్ర రైతుసంఘ సవరణలతో బిల్లుశాసించుట నమ్మకముగా వచ్చును గనుక. కావున సోదర సేవకులారా! లెండు, సేవాదళములను యేర్పాటుచేయుడు. పదిహేను రోజులపాటు అంధ్రీకమైన రైతు సేవాదళ సైన్యములతో మార్మోగించి జమీందారీ ప్రతిఘటనాధ్యక్షుల గుండెల్లో దడపుట్టించండి దడ్యూకతని కావ్యానకండి కాలినడకల ప్రచారము సాగించండి. ఓపికతో, దీక్షతో సేవచేయుడు మొదలిడిన రైతులు మనకండగనుండకపోరు. మనసేవాబలమును రైతులకొసంగినచో వారి ఆర్థిక ఆంగబలము మనకందజేసినచో జనవరి 20 లోపల రివిన్యూ బిల్లు సమర్పించిన ప్రథమాంకము మాత్రమే పూర్తియగును. మున్ముందు అనేక రంగములను మనమెదుర్కొనవలసియుండును. రైతులకు అవసరమగు యితరణము తప్పించి కంటాలు బడిన సంగ్రామము మనకు వారికి కలుగు ఫలము. కావున సోదర సేవకులు రైతుబిడ్డలు తమ కర్తవ్యములనుగ గాంచుటకు నడుము ఏకదీక్షతో కృషిచేయవలెనని ప్రార్థన.

—

కలువాం దేవస్థానం పంచాయి బోర్డు

—

కలువాయి చెన్నకేశవ దేవస్థానానికి యీ 20 ఏండ్లుగా మాగాణిమీద నైవేద్యం లేదని, పంచాయితీబోర్డు అమాత్యవాదులుగూడా దీపాలు పెట్టరని ఒక విన్నపము నిస్తున్నారు-

నేడు ప్రకటించబడిన యిష్టంలేకపోతే వార్తల క్రింద "ఒక విజే ఆవశ్యముగాని దానితోటి ప్రత్యేక వుత్తరం పూర్తి పేరు, పంతకం, లేకపోతే ప్రకటించము.

(జ. రై. సం)

—

వ్యభిచారమాన్పుటకు పెళ్లాము కోయుట.

పిలకాపురం గ్రామ ఒక పిక్కభార్య సాలివానితో లేచి పోట్టివాడు భర్తను అప్పజెప్పారు. దానికి లేచిపోతే పట్టి తీసు కవచ్చారు. మూలోకిచిపోతే ప్రయత్నించారు ముండగా అందుకే చెక్కి వెళ్లినది ఆము మున్సిపు కోర్టు

సాధుపుంగవునిచే కనిపెట్టబడిన కామామృతం

ముసలితనము లేకుండ చేయుటకు వీర్య పటుత్వము లేని వారికి జీవన శక్తి కలిగించుటకు సంతాన ప్రాప్తిలేని స్త్రీలకు పుత్రభిక్ష పెట్టుటకు ఈ మహారోగరాజము వెల్లడి చేయుట కవకాశము గలిగించితిమి. వాడి తీరుడు. లేదా విచారించిన లాభమున్నదా! గుణము లేనిచో డబ్బు వాపసు చేతుము. అర గంటలో వీర్యము రాయి వలె చేయును

30 దినముల సీసా రు 4-8-0 చిన్నది రు 2-8-0

(రతిశాస్త్రం ఉచితం)

డాక్టర్. ఎ. కనకరాజు,

చికాకోల్.

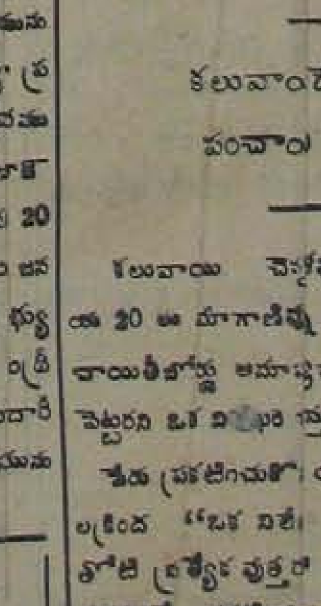

మునగాల కూలీల సత్యాగ్రహం

—(o)—

రైతులిచ్చే నాలుగు కుండల ధాన్యం కూలి యిస్తానన్న జమీందారు ఆఖరున రెండున్నర కుండల ముక్కిపోయిన ధాన్యాన్ని యిస్తే కూలీలు నిరాకరించారు—

—మా విలేఖరి.

మునగాల యెస్టేటుకు నడిగూడెం ముఖ్యపట్నం. దానికి మూడుమైళ్ళదూరంలో కలకోవ అనే గ్రామంలో జమీందారుగారి 22 యకరముల మాగాణి భూములోని వరిపైరు కోతకు 75 మంది కూలీలను (అంతా ఆడవాళ్లే) జమీందారుగారి శేరీదారుడు (యేజంటు) పిలుచుకు వెళ్ళాడు. రైతులిచ్చే రోజుకు మనిషికి నాలుగుకుండలు ధాన్యం యిస్తామని శేరీదారురాములు చెప్పినాడు. కూలీలలో కొంతమంది గర్భిణీలు, చిన్న పిల్లలు కలవారు కోతలైన తర్వాత తే 17-12-38 దీన కూలీలు మూడు మైళ్ళు నడచి నడిగూడెంవెళ్లి తమకూలి యిమ్మని అడిగారు. మరునాడు రమ్మన్నారు యెస్టేటు ఉద్యోగులు.

జమీందారు ఉద్యోగస్తులు చెప్పిన ప్రకారం మరునాడు 3 మైళ్ళు నడచి నడిగూడెంవెళ్లి కోటలో చెప్పుకున్నారు. అప్పుడు 3 కుండలుమాత్రం యిస్తామని ఉద్యోగస్తులుచెప్పారు. పనిచేయించుకునేటప్పుడు 4 కుండలు యిస్తామని చెప్పారు, మాకు 4 కుండలే యివ్వాలి కాని 3 కుండలవుసరంలేదని తిరిగి వెళ్ళిపోయారు కూలీలంతా. గ్రామ రైతులతో జరిగిన సంగతంతా చెప్పుకున్నారు. రైతులు జరిగిందేమో జరిగింది. అంతమట్టుకే తెచ్చుకోండి అంటే తిరిగి 3-వ సారి (తే 19 ది) వెళ్ళారు. నడిగూడెం జమీన్‌దారు ఉద్యోగస్తులు ముక్కిపోయినవి 2½ కుండలు యిస్తాము తీసుకుంటె తీసుకోండి లేకపోతే కోటవెనుకకు వెళ్ళి దణ్ణంపెట్టి పొండి అన్నారు. చేసేదేమియులేక తిరిగి వస్తూంటే నడిగూడెంలోనే మునగాల జమీన్ రైతు సంఘాధ్యక్షులైన నల్లపాటి వెంకటామిరసయ్యగారు కనపడి అడుగగా విషయములన్నియు చెప్పినారు. అప్పుడు షుమారు 15 మంది యెస్టేటు ఉద్యోగస్తులు [illegible] తీసుకొని వాళ్ళమునకు [illegible] చేసెను. సత్యాగ్రహం చేసినయెడల కూలీ [illegible] వారితో చెప్పినారు. నరసయ్యగారు నందూరి ప్రసాదరావుగారికి కబురుచేసెను. నందూరి ప్రసాదరావు, వేములపల్లి అంజనేయులు మోటూరి పరంధామయ్యగార్లు కాంగ్రెసు, రైతు జండాలతో తాడువాయి, తురకగూడెం రైతులతో నడిగూడెం ఊరేగింపుజరిపి, బహిరంగసభను పెట్టారు. ఆసభలో కూలీలకు జరిగిన అన్యాయమంతా ప్రజలకు నందూరి ప్రసాదరావుగారు విశదపరిచారు. అప్పుడే కూలీలందరు పిటీషను వ్రాయించి నల్లపాటి వెంకటామిరసయ్యగారిని దివాణములోనికి పంపారు. నౌకర్లు అడ్డగించారు. విషయం చెప్పగా నౌకరు లోపలికి వెళ్లి 15 నిముషములకు తిరిగివచ్చి పిటీషను పోస్టులో పంపించండి, తనవద్దకు రావద్దనీ జమీందారు అన్నట్లుచెప్పాడు. కూలిసంగతేమని అడుగగా నాకు తెలియదు వెళ్ళిపొండి అని నౌకరు అన్నాడు-

పై విషయములన్నింటిని ప్రజలకు తెల్పి, మనము కోర్టులకు వెళ్ళలేమనీ, సత్యాగ్రహమే శరణ్యమని ప్రసాదరావుగారు బోధించారు. యెస్టేటువారు దౌర్జన్యములు సల్పినా, కూనీలు చేసినా, యిండ్లు తగులబెట్టినా సత్యాగ్రహమును, ప్రస్తుతచట్టము ప్రకారము ఆత్మరక్షణకొరకు చేయవలసిన పనిని తెల్పి, కూనీలుచేస్తే చేసినవారు శిక్షింపబడతారని అందరకు ఒకే కోర్టులగుటచే వారు శిక్షతప్పించుకొనటానికి వీలు లేదని ఉదాహరణ సహితముగ బోధచేసేరు. రాత్రికి యెవరింటికి వారు వెళ్లారు-

జమీందారీ నౌకర్లు తే 20 ది ఉదయం నడిగూడెంనుండి ముక్కిపోయిన ధాన్యం 3 కుండలు చొప్పున కలకోవ తెచ్చి 'తీసుకోండమ్మా' అన్నారు. మమ్ములను 'అమ్మా' అననక్కరలేదు, మా కూలి మాకిస్తే చాలును, మొట్టమొదట మాకుచెప్పినప్రకారం మాకూలి 4 కుండలు మాకుయిస్తే కాంగ్రెసు, రైతువారితో చెప్పుకొనేవాళ్లము కాదుగదా, ముక్కిపోయిన ధాన్యం, కూలితక్కువ మేము తీసుకోమన్నారు. అంతట జమీందారుగారి వరికుప్పలు కొట్టే కళ్లములో కూలిధాన్యం కుప్పపోసి, ఖాళీబండ్లను నడిగూడెం యెస్టేటునౌకర్లు తోలుకొని పోయారు. అప్పుడక్కడ కుప్పలుకొడుతున్న కూలీలు యీరాద్ధాంతమంతా తెలిసికొని తమ 'కూలీ యివ్వరేమో యెందుకీవృథా కష్టమని, రైతులకూ, కూలీలకు చెప్పుకోగా కష్టపడిన గత నాలుగురోజుల కూలీగూడ యెగ్గొడతారేమో వెళ్లి యెలాగో తంటాలు పడి మీకూలి సంపాదించుకో మన్నారు. అంతటవారు వెళ్లి కుప్పలు కొడుతున్నారు.

ఇదివరలో రైతులను తిట్టి బలవంతముగ వెట్టిచేయించుకునే దురలవాటు కాంగ్రెసు రైతుసేవకుల కృషిచేత యీయేడు పోయినా, కూలి మాత్రం సరిగా యివ్వడం లేదు. అందుచేత కూలీలు మునగాల జమీన్ రైతు సంఘాధ్యక్షుని అధ్వర్యమున కోటదగ్గర దారికడ్డంలేకుండా బహిరంగప్రదేశంలో కూర్చుని "వారికూలి వారికి కావాలని ప్రభుత్వం, పోలీసులు, జమీందారీ ఉద్యోగులు, నౌకర్లు, వారిమొరాలకించి వారికి రావలసిన కూలీ ఇప్పించడానికై సహాయం చేయాలనీ" యితర రైతు కాంగ్రెసు నినాదములతో సత్యాగ్రహం చేయుచున్నారు. యిది 21 తేది ఉదయంవరకు జరిగిన కథ.

23 తేది రాత్రి జిల్లాకలెక్టరు, జిల్లా పోలీసు సూపరింటెండెంటున్నూ యింకా కొంతమంది రిజర్వు పోలీసులున్నూ, మునగాల యెస్టేటుకు వెళ్లినారు. జిల్లా కలెక్టరుగారి కారులో మద్రాసు పార్లమెంటరీ ప్రధాన కార్యదర్శిగారైన అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావుగారుకూడా వెళ్లినారట. యెక్కడికో?

శ్రీమాన్
ఆయుర్వేదభూషణ
పండిత

ఏటూరు శ్రీనివాసాచార్యులవారి
సుప్రసిద్ధ ఔషధములు.

పూర్ణచంద్రోదయము:- స్వర్ణమిశ్రితము, స్వర్ణము సిందూరరూపముగ నిందు చేరియున్నది. బుద్ధి బలమును, ధాతుబలమును, కామోద్దీపనమును, కలిగించును. క్షయాది సమస్తరోగములను కుదుర్చును. ఆయుర్వృద్ధిని కలిగించును.
(ప్రయం తులం 1 కి రు 12-0-)

స్వర్ణమాలినీవసంతము:- ధాతుగతజ్వరము, పురాణజ్వరము, క్షయజ్వరము, [illegible]జ్వరము, సన్నిపాతజ్వరము, దీనికి దివ్యౌషధము, బలకరము. తు॥ 1 కి రు 12/- మోతాదు 1 కి రు 0-2-0.

వసంతకుసుమాకరము:- మధుమేహము మొదలగు సమస్తమూత్రవ్యాధులు, [illegible] మొదలగు [illegible]వ్యాధులు, దీనిని పోగొట్టును. శరీరమునకు బలము [illegible] [illegible] [illegible] వృద్ధులు, [illegible] [illegible] [illegible]. తులం 1 కి రు 16-0-0 లు మోతాదు 1 కి రు 0-3-0 లు.

రజత చంద్రోదయవటి:- 'మధుమేహము' అనుక్షయము, [illegible], [illegible] [illegible] దీనికి దివ్యౌషధము. [illegible] [illegible] [illegible] బలము [illegible]. దీనికి [illegible] [illegible] [illegible]. తు. 1 కి రు 5-0-0 లు మోతాదు రు 0-1-0 లు.

స్త్రీరతినాగరరస:- [illegible] [illegible]. మోతాదు 1-కి 0-1-0 [illegible]

([illegible])

[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible],
[illegible], నెల్లూరు.

నమ్ము, నమకపో!

[illegible]

[illegible] కట్టుతారు.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

మునగాల ఎస్టేటు

కలకోవ కూలీల కష్టాలు

కలకోవ కూలీల
కష్టాలు చూడండి
మునగాల ఎస్టేటు
ఘనతనూ బాపండి ॥కల॥
కటిక చలిలో పోయి
కాళ్లు కొట్టు కుంటు
పగలెల్ల నడ్డొంచి
పదినాల్గు రోజులు
కోశారు వరిపైరు
కుప్పగా వేశారు ॥కల॥

ఆకలితో చస్తున్న
ఆడ వాళ్లందరూ
డెబ్బదీ యిద్దరూ
అబ్బ! యిరువదిరెండు
ఎకరాలు కోశారు
ఒక చోట చేర్చేరు ॥కల॥
ఎకరాకు అంకెమూ
యిస్తాము ధాన్యమని
ఒప్పించి ఒప్పించి
వడి వడిగ పనిచేసి
కూలియడుగాబోతె
కోపించి కొట్టొచ్చె ॥కల॥

ఎకరాకు ముక్కానా
అరబస్తా ధాన్యము
ఇష్టమయితే మీకు
యిస్తాము యిస్తాము
బాగుంటె చూడండి
లేకుంటె చావమనె ॥కల॥
కూడు గుడ్డాలేక
కుమిలి కుమిలీ చచ్చే
కూలీల రక్తమును
ఖాళీచేస్తున్నాడు
మునగాల ఎస్టేటు
మొనగాడుజమీందారు ॥కల॥

(అంకెము=40 మానికలు)

—పరంధామయ్య.

స్థానికసంస్థలు ఎట్లుండవలెను?

గాంధీజీ హరిజన పత్రికలో యిట్లు వ్రాశాడు: పురపాలక సంఘములు జిల్లా బోర్డులు ప్రజాసేవయే ప్రమాణముగ నుంచుకొనవలెను. సభ్యులు పక్షపాత రాహిత్యముతో ప్రతి దినము తమ విధులను పూర్తిగా నిర్వర్తించవలెను. స్వంతపనులకు ఇతరపక్షాలను ధంగము కలిగించకుండా పనిచేయవలెను. నాగరికత వారి కనిపించు జాతీయ సేవా దక్షతగా ఏర్పడవలెను.

★ రాజాజీ

అగస్త్యరాజు
వెంకట సుబ్బయ్య

ఏడాదినుంచియు- నెన్నినోకష్టాల
పడినాడు మా కష్ట-బాధలు చూచాడు
వినియు న్యాయముగూర్పుమా! రాజాజి
రైతుశ్రేయము జూడుమా-

రైతుకష్టముబాప రాత్రింబవలుసేవ
జేసిన మా ఆంధ్రకేసరిగని నీవు
అడ్డమాటలు జెప్పకూ! రాజాజి
న్యాయమార్గము వీడకూ-

కనెడువారూ లేరు_ వినెడువారలూ లేరు
కష్టాలు మావని_ కర్షకులల్లాడు
చున్నారలటు చూడమా? రాజాజి
వారికష్టము బాపుమా-

కుడువ కూడులేక- కట్టా బట్టలులేక
రంగూను "నేటాలు" రాజ్యాలకునుబోయి
కూలినాలిచేసికొని పొట్టబోసికొని
నవయూచునున్నారయా! రాజాజి
అల్లాడె కనుమచ్చటా

శాసనసభలాకు- స్వరాజ్యపోల్లను
పంపాము మనకింక- బాధలుండవని
ఆనందమొందారయా! రాజాజి
ఆదరింపుము రైతులా-

మా ఆంధ్రకేసరి- మా సాంబమూర్తి
మాగిరీ గోపాలరెడ్డి మాకష్టాల
స్వయముగా జూచారయా! రాజాజి
వారికోర్కెల దీర్చుమా-

ఆంధ్రతమిళాభేద- మావంతయును లేక
నిన్ను పైకెక్కించి నీకు జోహారనూ
ఆంధ్రమంత్రుల కెప్పుడూ? రాజాజి
అపకార మొనరించకూ-

మమ్ము పైకిదీయ- మమ్ము గోతిలోద్రొక్క
మాభాగ్యమును బెంప- మాకష్టములు బాప
భారము నీదేనయా! రాజాజి
పాలింపు న్యాయంబుగా-

యూనాని వైద్యసారము
(తెలుగు)

నాడీపరీక్ష, వ్యాధులపేర్లు, వాటి గుణములు తగు చికిత్సలు ధాతుపుష్టి, క్షయ, ఉబ్బసము ఉప్పువు, యిటువంటి కఠిన వ్యాధులకు నమ్మకమైన చికిత్సలు వ్రాయబడియున్నవి. సుమారు 400 పేజీలు కైండుచేసియుండు కాపీ1-కి రు2-8-0 పోస్టుఖర్చులు 0-7-0. కలరు వారు.

రాజవైద్య H. M. కమాలుద్దీన్,
కార్వేటినగరం (చిత్తూరు జిల్లా)

క్రొత్తరకం సిమెంటు!
ఒకసారివాడి పరీక్ష చేయుడు!!
బస్తా 2-0-0 మాత్రమే.
డాల్మియా సిమెంటు.

గట్టితనమునకు పేరుపొందినది. మద్రాసుగవర్నమెంటువారు పాపనాశనంవద్ద ఆనకట్టలుకట్టుటకు 400000 బస్తాలకు, మద్రాసు కార్పొరేషను 80000 బస్తాలకు ఆర్డరు ఇచ్చినారు.
నెల్లూరుజిల్లా ఏజెంట్లు:—
మాడర్న ఇంజనీర్సు, నెల్లూరు.

శ్రీ కోదండరామ యునైటెడ్ స్టోర్సు
ట్రంకురోడ్డు, నెల్లూరు.

మా స్టోరులో నాణ్యమైన ఫలసరకులు శేదం పుసు బియ్యం, మిల్లు బియ్యం, కందులు నెయ్యి, మిస్కీ యింగువ రకములు చిల్లరగాను టోకుగాను సరసమైన ధరలకు విక్రయించబడును.
యన్. వి. రంగయ్య,
ప్రొప్రయిటరు.

నెల్లూరులో- ఇనుపపెట్టెలు

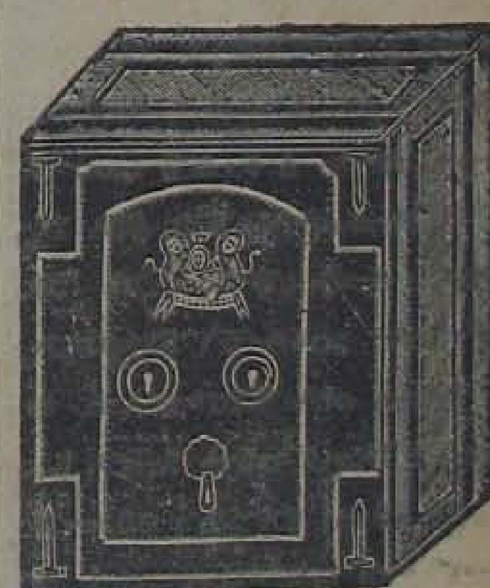

అన్ని విధములయిన ఇనుప పెట్టెలు ఇనుప బీరువలు, నమ్మకంగా క్రొత్త క్రొత్త రకాలతో తయారు చేసి యిస్తాము—
మహమ్మద్ రంతుల్లాసాహెబ్,
కారఖానుదారు- చిన్నబజారు
నెల్లూరు.

రైతులోకం

తెనాలి తాలూకా
రైతుమహాసభ.

తెనాలి తాలూకా రైతుమహాసభను [illegible] గ్రామంలో జరుపుటకు [illegible] తాలూకా రైతు సంఘమువారు తీర్మానించిరి.

విశాఖపట్నంజిల్లా
జమీన్ రైతు మహాసభ:

4-1-39 తేదీన విశాఖపట్నంజిల్లా జమీన్ రైతు ప్రథమ మహాసభ జరుగును.

విశాఖపట్నంజిల్లాలో
రైతులసభలు:

12-12-38 తేదీ [illegible] శ్రీ [illegible]రెడ్డి [illegible] అధ్యక్షతను, 18-12-38 తేదీ [illegible] శ్రీ [illegible]పల్లి [illegible]గారి అధ్యక్షతను జమీన్ రైతుల సభలు జరిగెను. జమీందారీ విచారణ [illegible] శ్రీ ప్రకాశంగారికి [illegible] తీర్మానించిరి.

ముక్త్యాల ఎస్టేటు

ముక్త్యాల ఎస్టేటులోని [illegible] 22-12-38 తేదీన, [illegible] 21-12-38 తేదీన సభలు జరిగెను. [illegible] రెడ్డి [illegible]ప్రసాద్ గారు జమీందారీ రిపోర్టును గురించి ఉపన్యసించిరి.

తూ. గో. ఏజన్సీ జమీందారీ
రైతు మహాసభ

17 వ తేదీన [illegible] గ్రామంలో శ్రీ [illegible] బి. ఎ. గారధ్యక్షతన జరిగింది. గౌ. ప్రకాశం కమిటీగారి రిపోర్టును క్రిందిసవరణలు గావించవలెనని తీర్మానించిరి.

(1) అనాదాయమురాని భూములపై పన్ను పూర్తిగా రద్దుచేయవలెను (2) [illegible] రైతులకే వుండవలెను (8) [illegible] పనులు [illegible] చేయవలెను (4) పంటలు [illegible] (5). [illegible] పశువులు, పన్నుపై జప్తుచేయరాదు (6) ప్రతిసంవత్సరం జమాబందియుండాలి (7) జమీందారీ [illegible] ప్రభుత్వం [illegible] (8) [illegible] ఎస్టేట్లు [illegible] (9) ఏజన్సీ ప్రాంతములలోని జమీందారీ భూములకు [illegible] నిమిత్తం [illegible] భూముల [illegible], [illegible] ఏజన్సీ ఇంటరెస్టు అండ్ ల్యాండు ట్రాన్సుఫరు ఆక్టు ఆఫ్ 1917 [illegible] బడవలెను (10) [illegible] పూర్తి, అసంపూర్తి, [illegible] చేయవలెను.

[illegible]తాలూకా
రైతుసంఘం

20-12-38 తేదీన [illegible]లో [illegible] క్రింది తీర్మానాలు గావించబడెను.

(1) [illegible] గ్రామాలలో పూర్తి [illegible], ఎక్కువ [illegible] (2) [illegible] పూర్తి [illegible] (8) మాకేడు గ్రామ రైతులను జమీందారు [illegible] బాధలనుండి ప్రభుత్వంవారు కాపాడవలెను (4) [illegible] గ్రామానికి సంబంధించిన [illegible], [illegible] చేయుచు, [illegible] గవర్న మెంటువారికి [illegible] పన్నులు [illegible] రైతులకు వారివారి భూములు [illegible] చేయుట [illegible] (5) [illegible] గ్రామాలు [illegible] జిల్లాబోర్డువారు త్వరలో చేయించవలెను.

గాంధిజీ: రంగా

ఆ. భా. కిసాను సభ కార్యదర్శి ఆచార్య రంగాగారు వార్ధాలో గాంధీజీని కలుసుకొని కిసాను సమస్యలు, ఆంధ్రదేశ పరిస్థితుల గురించి మాట్లాడిరి.

ఒరిస్సాలో వ్యవసాయ
ఆదాయంపై పన్ను.

కాంగ్రెసు ఎన్నికల ప్రణాళికలో తెలిపినటుల వ్యవసాయదారులకు సహాయము చేయు నిమిత్తం పండిత [illegible] మిశ్రాగారు వ్యవసాయ ఆదాయముపై పన్నుబిల్లును శాసనసభలో ప్రతిపాదించెదరు

[illegible]తాలూకా
రైతుమహాసభ.

[illegible]తాలూకా రైతుమహాసభ శ్రీ [illegible]రెడ్డి యం. యల్. ఎ గారి అధ్యక్షతన 19 తేదీ జరిగెను. గౌ. బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు ప్రారంభోపన్యాసము గావించిరి

గోపాలరెడ్డిగారు కాంగ్రెసు కృషికమ్యు [illegible] స్వరాజ్యము [illegible], జమీందారులకు [illegible], కాంగ్రెసు [illegible] రైతులకు [illegible] కలదనియు, [illegible] బాధలు [illegible] కారణమనియు, మంత్రులకు [illegible] అధికారులు [illegible], రైతులకు [illegible], [illegible] రైతుల బాధల [illegible] జమీన్ రైతుల బాధలు ఎక్కువ [illegible] తెలిపిరి.

[illegible]రెడ్డిగారు [illegible] ప్రభుత్వంవారు ప్రజాద్రవ్యము [illegible] వృధా [illegible] వినియోగింపక, గ్రామముల అభివృద్ధికై వినియోగించవలెనియు, [illegible] ప్రాజెక్టులు త్వరలో [illegible] వలెననియు తెలిపిరి

పాలకొండ తాలూకా
జమీన్ రైతుసభ

[illegible] అధ్యక్షతను [illegible] తీర్మానాలు గావించబడె.

(1) జమీందారీ విచారణ [illegible] బిల్లు రూపంగా వెంటనే [illegible] చట్టంచేయవలెను. (2) ల్యాండ్ మార్టుగేజిబ్యాంకు [illegible] తాలూకాకు (8) రైతులు, జమీన్, [illegible] తెప్పించవలెననియు, (4) జిల్లా సంఘమువారు [illegible] కమిటీని [illegible], మరికొన్ని తీర్మానాలు గావించబడెను.

మర్రిపాడు గ్రామం:

[illegible] రైతులకు [illegible] రైతులకు [illegible] గ్రామాలకు [illegible] చేయుచున్నారు. [illegible] అధికారులు [illegible]

—యం. వి. రెడ్డి.

కావలి తాలూకా
రైతుసంఘం

[illegible] రైతుసంఘ కార్యనిర్వాహకవర్గ సమావేశం 1—1—39 తేదీ 9 గంటలకు [illegible] గ్రామంలో జరుగును.

రైతుసభల్లో
కాంగ్రెసువారు

రైతుసభలలో కాంగ్రెసువాదులు పాల్గొనవచ్చునని కాంగ్రెసు తీర్మానాలు [illegible] పాలక [illegible] మండలి కాంగ్రెసుసంఘమువారు తీర్మానం గావించిరి.

పుంగనూరు జమీన్

21 తేదీన శ్రీ [illegible] కొమ్మారెడ్డి సత్యనారాయణ, డి శ్రీనివాసయ్యం గారలు, [illegible], [illegible]పల్లి గ్రామాల్లో జమీందారీ చట్టము గురించి బోధించిరి.

ఉత్తర విశాఖజిల్లా
రైతు మహాసభ.

2–1–38 తేది సోమవారం.

ఈసభలో జమీందారులు, వారి [illegible] చేయుచున్న దుష్కృత్యాలు [illegible], జమీందారీ, ఇనాందారీ రైతుల [illegible] కార్యక్రమం నిర్ణయించబడును.

సభకు రాష్ట్రరైతు సంఘాధ్యక్షులు శ్రీ కొమ్మారెడ్డి సత్యనారాయణ మూర్తిగారును, రాష్ట్రజమీన్ రైతు సంఘాధ్యక్షులు [illegible] [illegible] గారును, మొదలగు నాయకులు విచ్చేసెదరు.

రైతులు, రైతాభిమానులు, విచ్చేసి సభ [illegible] జయప్రదము గావించవలెనని ప్రార్థన.

—గౌతు లచ్చన్న.

[illegible]

నేషనల్‌వారి సంక్రాంతి బహుమానములు

ఆంధ్రదేశములో ఆంధ్రుల మేనేజిమెంటుతో స్థాపించిన

National Competition No. 3

రు 10,000 లు మీరు గెలుపొందుడు!

రు 6000 లు రెండు చతురములు రైటుగా పంపినవార్కి, రు 8000 లు ఒక చతురము రైటుగా పంపినవార్కి, రు 1000 లు [illegible] ఒక్క చతురము పంపినవార్కి [illegible] బహుమానము యివ్వబడును. [illegible] పరిగా పంపినవార్కి గ్యారంటీగా రు 500/- లు ప్రయిజు యివ్వబడును

48

	16	

1

ప్రవేశ రుసుము రు 1-0-0
ముగింపుదినము 18-1-1939.

51

	17	

2

యీ చతురములలో 1 మొదలు 88 వరకుగల సంఖ్యలువాడి అడ్డము, నిలువు, [illegible] కూడినచో 48, 51. యీ రెండు చతురములలో రావలెను ప్రతి చతురములోను ఒకసారి వాడిన సంఖ్య తిరిగి వాడరాదు. ఈ రెండు చతురముల ప్రతి సెట్టు 1 కి రు 1-0-0 చొ॥ మనియార్డరుగాని పోస్టల్ ఆర్డరుగాని పంపవలెను: మనియార్డరు [illegible] M. O. [illegible] చతురములతో పంపవలెను. ప్రవేశ రుసుములనుబట్టి బహుమానము మార్చబడును. ఫలితములు [illegible] 20-1-39 న తెలియపర్చబడును. [illegible] 1939 సం॥ అందమైన [illegible] క్యాలెండర్లు [illegible] [illegible] 10/- [illegible] 70 [illegible] [illegible]

[illegible]:—

ది నేషనల్ కాంపిటీషను,
రాజమండ్రి [illegible]

చిరంజీవి సూర్యకుమారి

డైరెక్టరు: గూడవల్లి రామబ్రహ్మం

సారథి వారి రెండవ చిత్రం

రైతు బిడ్డ

జమీందారీ రైతు సమస్యను పరిష్కారంచేసి ధన్యులు కాబోతున్నారు

ఈ చిత్రంలో పాల్గొంటున్నవారు
మరొక [illegible]

మిస్. [illegible]

ఆంధ్రకేసరి టంగుటూరి ప్రకాశం పంతులుగారు:

జమీందారీ రైతుసమస్యా పరిష్కారము కన్నులకు గట్టినట్లు ప్రదర్శింపబోతున్నది.

ప్రకాశంపంతులుగారి అన్నకుమార్తె చిరంజీవి సూర్యకుమారి.

మ్యూజిక్: భీమవరపు నరసింహారావు

"రైతు బిడ్డ"

పెండ్లాం బిడ్డలతో సహా
మండు యెండలో
శ్రమించే
రైతు

మరొక
ఆదర్శప్రాయమైన
ఆంధ్ర
సాంఘిక చిత్రం

ఆంధ్రమహాజనుల
మన్ననలను
అందుకోవడానికి
వస్తూవున్నది.

For Particulars Apply to:
SARATHI FILMS Ltd.,
159, LLOYDS ROAD
Production Office: Royapetta, Madras.
Telegrams:- SARATHIFILM
TelePhone:- 8496

జనవరిలో షూటింగు ప్రారంభం

Printer Publisher, and Editor N. V. Rama Naidu Zamin Ryot Power Press, 168 Dancuvari St. N'lore